

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
w Długoleńce
ul. Szkolna 40A, 55-095 Mirków
tel./fax 71 315-20-50, 71 315-20-60

GOPS.0710.4.2020

BRK
2215
31.03.2020
URZĄD GMINY W DŁUGOLEŃCE

wpl.
dnia 31-03-2020

Nr 10653/3/2020

FP
31.03.2020
Długoleńka, 31.03.2020r.

Szanowna Pani
Maria Szymerowska
Przewodnicząca Rady Gminy Długoleńka

Zastępca Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długoleńce zgodnie z zapisem art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej w załączeniu przedkłada Sprawozdanie z Działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej za 2019 rok.

ZASTĘPCA KIEROWNIKA
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Długoleńce
Katarzyna Mądrecka

GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W DŁUGOŁĘCE

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
ZA 2019 ROK**

Spis treści

1. Informacje podstawowe	3
1.1. Podstawy prawne działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.....	3
1.2. Wielkość i struktura zatrudnienia.....	3
1.3. Realizacja planu finansowego.....	5
2. Świadczenia udzielone w ramach pomocy społecznej	10
2.1. Rzeczywista liczba osób i rodzin objętych pomocą społeczną.....	10
2.2. Powody udzielonej pomocy.....	12
2.3. Udzielone świadczenia w ramach zadań własnych.....	15
2.4. Udzielone świadczenia w ramach zadań zleconych.....	20
2.5. Program rządowy „Posiłek w szkole i w domu”.....	20
2.6. Praca socjalna jako narzędzie poprawy sytuacji społecznej mieszkańców Gminy.....	22
3. Ogólna charakterystyka działalności wybranych grup zadaniowych ..	27
3.1. Karta Dużej Rodziny.....	27
3.2. „Bank Żywności”.....	28
3.3. Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym.....	29
3.4. Dodatek mieszkaniowy i energetyczny.....	29
3.5. Ośrodki wsparcia – udzielenie schronienia osobom bezdomnym.....	30
3.6. Asystent rodziny.....	30
3.7. Piecza zastępcza.....	34
3.8. Zespół Interdyscyplinarny i działania GOPS w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.....	35
3.9. Program „Spełnić choć jedno marzenie” – działania na rzecz osób niepełnosprawnych oraz Gminny Klub Senior+ - działania na rzecz osób starych z terenu gminy Długoleka.....	40
4. Udzielone świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz świadczenia wychowawcze	43
4.1. Świadczenia rodzinne.....	43
4.2. Świadczenia „Za życiem”.....	46
4.3. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego.....	46
4.4. Świadczenia wychowawcze „500 plus”.....	48
Analiza wydatkowanych środków oraz efektów rzeczowych wynikających z realizacji zadania 500 plus	49
4.5. Świadczenie „Dobry start”.....	51
Podsumowanie oraz potrzeby w zakresie pomocy społecznej	52
Spis tabel.....	53
Spis rysunków.....	54

1. Informacje podstawowe

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce jest jednostką organizacyjną gminy Długołęka, powołaną do realizacji zadań pomocy społecznej. Zgodnie z zapisem – art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku „Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy całoroczne sprawozdanie z działalności oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej”

1.1. Podstawy prawne działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Podstawowym aktem prawnym, na podstawie którego realizowane są zadania przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Oprócz zadań wynikających z ustawy zasadniczej, Ośrodek realizuje również zadania wynikające z następujących ustaw:

- 1) ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- 2) ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- 3) ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- 4) ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny,
ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
- 5) ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne,
- 6) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- 7) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 8) ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 9) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 10) ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci,
- 11) ustawy z dnia 04 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- 12) ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- 13) ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- 14) ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- 15) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu "Dobry start".

1.2. Wielkość i struktura zatrudnienia

Wielkość zatrudnienia w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Długołęce – według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku – wynosiła 36 osób. W porównaniu z rokiem poprzedzającym, nastąpił wzrost zatrudnienia o 3 etaty pracowników socjalnych, które związane są z koniecznością dostosowania do wymogów ustawowych. Do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce powinien zatrudniać 13 pracowników socjalnych. Zgodnie z art. 110 ust. 11 Ustawy o pomocy społecznej ośrodek zatrudnia pracowników

socjalnych proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. W ostatnim czasie obserwuje się niższe w porównaniu do lat ubiegłych zainteresowanie pracą w zawodzie pracownika socjalnego. W 2019 roku, był ciągły nabór na stanowisko pracownika socjalnego, udało się uzupełnić 3 etaty pracowników socjalnych, którzy spełnili niezbędne wymagania. W lipcu 2019 roku jeden z pracowników wykonujący pracę na stanowisko specjalisty pracy socjalnej przeszedł na emeryturę, z tego powodu zmniejszyła się liczba specjalistów pracy socjalnej. Pomimo obsadzenia 3 etatów, liczba zatrudnionych nadal jest mniejsza od liczby rzeczywistych, wymaganych etatów.

Tabela 1. Wielkość zatrudnienia w GOPS Długoleka w latach 2017, 2018 i 2019

Wyszczególnienie	Wymiar zatrudnienia (etaty)		
	2017	2018	2019
Kierownik	1	1	1
Zastępca kierownika	1	1	1
Główna księgowa	1	1	1
Starsza Księgowa	1	1	1
Referent ds. księgowych	0	1	0
Referent ds. kadrowych	0	0	1
Pracownicy socjalni ogółem, w tym:	10	11	12
Pracownicy socjalni	2	4	5
Specjaliści pracy socjalnej	7	6	4
Starszy specjalista pracy socjalnej	1	1	3
Aspirant pracy socjalnej	1	0	1
Referent	0	1	1
Pracownicy wykonujący usługi opiekuńcze	2	3¹	3²
Pozostali pracownicy, w tym:	13	14	14
pracownicy działu świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, świadczeń wychowawczych, świadczeń „Dobry Start”	9	10	10
pracownik ds. administracyjnych	1	1	1
asystenci rodziny	2	2 ³	2 ⁴
pracownik obsługi utrzymania czystości	0,5	0,5	0,5
Ogółem liczba osób zatrudnionych	30	34	36
Ogółem wymiar etatów	29,5	33,2	34,75

¹ Zatrudniony pracownik do wykonywania usług opiekuńczych na umowę o pracę w wymiarze czasu pracy 0,3

² Zatrudniony pracownik do wykonywania usług opiekuńczych na umowę o pracę w wymiarze czasu pracy 0,75

³ dodatkowo 1 asystent rodziny zatrudniony na umowę zlecenie w wymiarze czasu pracy 0,2

⁴ dodatkowo 1 asystent rodziny zatrudniony na umowę zlecenie w wymiarze czasu pracy 0,2

1.3. Realizacja planu finansowego

Tabela 2 Wykonanie wydatków Gminnego Ośrodka Pomocy w Długolece w 2019 roku.

	2018	2019
DZIAŁ 851 OCHRONA ZDROWIA	9450,00	0,00
Wydatki na obsługę osób nieposiadających ubezpieczenia zdrowotnego (zadania zlecone)	6163,00	0,00
Składki na ubezpieczenie społeczne (zadania zlecone)	1061,00	0,00
Składki na fundusz pracy (zadania zlecone)	151,00	0,00
Zakup materiałów i wyposażenia (zadania zlecone)	1081,00	0,00
Zakup pozostałych usług (zadania zlecone)	839,00	0,00
Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych (zadania zlecone)	0,00	0,00
Koszty delegacji służbowych krajowych	155,00	0,00
DZIAŁ 852 POMOC SPOŁECZNA	2.769.132,84	2 901 650,27
ROZDZIAŁ 85202 DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ Opłata za pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej (zadanie własne)	439.362,03	473 208,06
ROZDZIAŁ 85203 OŚRODKI WSPARCIA (Opłata za pobyt w schronisku dla os. Bezdomnych)	12.609,23	23 680,51
ROZDZIAŁ 85205 ZADANIA W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE	19.689,47	64 543,69 w tym własne: 26 743,69 dotacja: 37 800,00
Wynagrodzenia osobowe pracowników (własne, dotacja),		6 265,95 w tym własne: 1 667,95 dotacja: 4 598,00
Składki na ubezpieczenie społeczne (własne, dotacja),	455,47	2 127,00 w tym własne: 1 325,00 dotacja: 802,00
Składki na fundusz pracy (dotacja)	24,99	174,00
Wynagrodzenia z tytułu umów o dzieło i zleceń (zadania własne i dotacja)	3.001,04	10 275,00 w tym własne: 10 011,00 dotacja: 264,00
Zakup materiałów i wyposażenia (zadania własne i dotacja)	3.771,97	dotacja: 7 904,00
Zakup pozostałych usług (obsługa prawna, konferencja, pakiety edukacyjne) (zadania własne i dotacja)	12.436,00	37 797,74 w tym własne: 13 565,74 dotacja: 24 232,00
ROZDZIAŁ 85213 SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE OPLACANE ZA OSOBY POBIERAJĄCE NIEKTÓRE ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ, NIEKTÓRE ŚWIADCZ. RODZINNE ORAZ OSOBY UCZESTNICZĄCE W ZAJĘCIACH W CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ Składki na ubezpieczenie zdrowotne (dotacje do zadań własnych, zadania zlecone)	38 659,01 w tym dotacja: 14 175,21 zlecone: 24 483,80	dotacja: 14 712,19
ROZDZIAŁ 85214 ZASIŁKI I POMOC W NATURZE ORAZ SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE EMERYTALNE I RENTOWE	180 334,00 w tym własne: 98 434,00 dotacja: 81 900,00	167 368,24 w tym własne: 93 546,01 dotacja: 73 822,23

zasiłki celowe, zasiłki okresowe (zadania własne i dotacja do zadań własnych)	179 287,00 w tym własne: 97 387,00 dotacja: 81 900,00	161 890,24 w tym własne: 88 068,01 dotacja: 73 822,23
Wydatki z tytułu pochówków zmarłych (zadania własne)	1.047,00	5 478,00
ROZDZIAŁ 85215 DODATKI MIESZKANIOWE Dopłaty do wydatków mieszkaniowych (zadania własne)	1.990,55	2 161,40
ROZDZIAŁ 85216 ZASIŁKI STAŁE Zasiłki stałe, sfinansowane z dotacji na zadania własne	170.444,96	175 185,29
ROZDZIAŁ 85219 OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ	1 604 604,99 w tym własne: 1 207 654,12 dotacja: 332 156,77 zlecone: 64 794,10	1 597 793,64 w tym własne: 1 194 980,22 dotacja: 342 737,00 zlecone: 60 076,42
Ekwiwalent dla pracowników socjalnych za używanie odzieży (dotacja do zadań własnych i zadanie własne)	7 117,99 w tym własne: 5 252,99 dotacja: 1 865,00	7 239,00 w tym własne: 5 374,00 dotacja: 1 865,00
Wynagrodzenie opiekunów prawnych (zadania zlecone)	63.837,10	59 188,59
Wynagrodzenia osobowe pracowników (zadania własne i dotacja do zadań własnych)	1 066 703,65 w tym własne: 753 231,88 dotacja: 313 471,77	1 076 446,37 w tym własne: 762 417,37 dotacja: 314 029,00
Dodatkowe wynagrodzenie roczne (zadania własne)	63.241,03	73 326,56
Składki na ubezpieczenia społeczne (zadania własne)	177.688,03	191 821,05
Składki na fundusz pracy (zadania własne)	17.211,03	16 618,24
Wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	0,00	138,00
Wynagrodzenia bezosobowe z tytułu umów zleceń i umów o dzieło (zadania własne)	16.209,20	13 199,24
Zakup materiałów i wyposażenia (zadania własne, dotacja do zad. własnych)	39 791,66 w tym własne: 34 791,66 dotacja: 5 000,00	32 995,26 w tym własne: 16 152,26 dotacja: 16 843,00
Zakup energii elektrycznej, wody oraz opału (zadania własne)	9.086,29	6 155,30
Badania lekarskie pracowników wynikające z przepisów (zadania własne)	1.438,00	1 049,00
Zakup pozostałych usług (zadania własne, dotacja do zad. własnych)	83 102,51 w tym własne: 71 282,51 dotacja: 11 820,00	61 918,86 w tym własne: 51 918,86 dotacja: 10 000,00
Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych (zadania własne)	7.717,00	6 501,00
Podróże służbowe krajowe – (zadania własne i zadania zlecone)	18 131,35 w tym własne: 17 174,35 zlecone: 957,00	16 764,68 w tym własne: 15 876,85 zlecone: 887,83
Podróże służbowe zagraniczne – (zadania własne)	0,00	316,58
Różne opłaty i składki ubezpieczeniowe (zadania własne)	552,15	710,62

Odpis na ZFŚS (zadania własne)	24.900,00	25 200,65
Wydatki z tytułu opłat za wydanie zaświadczeń o niekaralności (zadania własne)	0,00	0,00
Wydatki na szkolenia pracowników (zadania własne)	7.878,00	8 204,46
ROZDZIAŁ 85228 USŁUGI OPIEKUŃCZE I SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE (zadania własne)	143 853,46 w tym własne: 142 981,42 dotacja: 872,04	177 945,15 w tym własne: 174 519,15 dotacja: 426,00
Wynagrodzenia osobowe pracowników (zadania własne i dotacja do zadań własnych)	110 396,84 w tym własne: 109 651,84 dotacja: 745,00	136 074,50 w tym własne: 133 164,50 dotacja: 2 910,00
Dodatkowe wynagrodzenie roczne (zadanie własne)	8.334,62	8 797,83
Ubezpieczenie społeczne (zadania własne, dotacja do zadań własnych)	20 398,54 w tym własne: 20 271,50 dotacja: 127,04	24 553,14 w tym własne: 24 051,14 dotacja: 502,00
Składki na FP (zadanie własne, dotacja do zadań własnych)	2.351,46	1 951,46 w tym własne: 1 937,46 dotacja: 14,00
Wynagrodzenia bezosobowe – usługi opiekuńcze	0,00	0,00
Zakup usług pozostałych (zadanie własne)	0,00	3617,90
Odpis na ZFŚS (zadanie własne)	2.372,00	2 950,32
ROZDZIAŁ 85230 POMOC W ZAKRESIE DOŻYWIANIA	102 000,00 w tym własne: 40 800,00 dotacja: 61 200,00	101 500,00 w tym własne: 40 000,00 dotacja: 61 500,00
Dożywianie dzieci w szkole/zasiłki – (zadania własne); (dotacja do zadań własnych)	102 000,00 w tym własne: 40 800,00 dotacja: 61 200,00	101 500,00 w tym własne: 40 000,00 dotacja: 61 500,00
ROZDZIAŁ 85278 Usuwanie kłesk żywiołowych	0,00	0,00
ROZDZIAŁ 85295 POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ Program: "Spełnić choć jedno marzenie" zadania własne Klub Seniora (zadania własne, dotacja do zadań własnych)	55 585,14	103 552,10 w tym własne: 79 244,89 dotacja: 24 307,21
Wynagrodzenie osobowe pracowników (zadanie własne)	0,00	2 752,00
ubezpieczenie społeczne (zadania własne)	2 526,17	2 451,44
FP (zadania własne)	183,02	184,74
wynagrodzenia bezosobowe (z tytułu umów zlecenia) zadanie własne	16 618,00	12 423,00
wynagrodzenia bezosobowe (z tytułu umów zlecenia) zadanie własne Klub seniora	0,00	1 107,00
zakup materiałów i wyposażenia (zadania własne)	5 818,76	5 017,22
zakup materiałów i wyposażenia Klub Seniora (zadanie własne, dotacja do zadań własnych)	0,00	30 737,01 w tym własne: 6 429,80

		dotacja: 24 307,21
zakup pozostałych usług (wydatki dotyczące przewozu osób niepełnosprawnych na zajęcia, opłat za zajęcia terapeutyczne) zadania własne	30 223,05	42 071,20
zakup pozostałych usług Klub seniora (zadanie własne)	0,00	6 468,50
różne opłaty i składki (ubezpieczenia)	216,14	340,00
DZIAŁ 854 EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym (zadania własne i dotacja do zadań własnych)	36 271,45 w tym własne: 7 506,45 dotacja: 28 765,00	30 592,48 w tym własne: 6 118,50 dotacja: 24 473,98
DZIAŁ 855 RODZINA	27 004 590,89	44 200 309,51
ROZDZIAŁ 85501 ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE	19 940 700,02	36 688 732,69
Świadczenia wychowawcze (zadania zlecone)	19 651 072,63	36 337 038,07
Wynagrodzenia osobowe pracowników (zadanie zlecone)	177 438,51	203 267,47
Dodatkowe wynagrodzenie roczne (zadania zlecone)	12 343,00	9 722,58
Składki na ubezpieczenie społeczne (zadania zlecone)	33 215,00	31 370,54
Składki na fundusz pracy (zadanie zlecone)	4 409,00	5 033,89
Wynagrodzenia bezosobowe (zadanie zlecone)	17 483,00	8 931,00
Zakup materiałów (utworzenie i wyposażenie nowych stanowisk, materiały biurowe, pieczętki i druki) (zadania zlecone)	11 116,00	15 052,32
Opłaty za dostawę energii elektrycznej (zadania zlecone)	771,00	3 900,00
Badania lekarskie pracowników (zadania własne)	556,00	447,00
Zakup pozostałych usług (zadania zlecone)	21 247,00	61 715,61
Opłaty z tyt. zakupu usług telekomunikacyjnych (zadania zlecone)	523,00	885,72
Koszty delegacji służbowych krajowych (zadania zlecone)	70,20	0,00
Odpis na ZFŚS (zadania zlecone)	4 743,00	7 068,48
Szkolenia pracowników (zadania zlecone)	1 570,68	4 300,00
ROZDZIAŁ 85502 ŚWIADCZENIA RODZINNE, ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO ORAZ SKŁADKI NA UBEZPIECZENIA EMERYTALNE I RENTOWE Z UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO	5 354 349,24 w tym własne: 149 340,82 zlecone: 5 205 008,42	5 595 587,60 w tym własne: 149 120,13 5 zlecone: 446 467,47
Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubez. społecznego (zadanie zlecone)	4 822 783,44	5 301 468,89
Wynagrodzenia osobowe pracowników– (zadanie zlecone i zadania własne)	187 090,00 w tym własne: 117 963,00 zlecone: 69 127,00	186 886,87 w tym własne: 116 506,22 zlecone: 70 380,65
Dodatkowe wynagrodzenie roczne (zadania zlecone i zadania własne)	10 086,07 w tym własne: 25,07 zlecone: 10 061,00	12 094,32 w tym własne: 2 033,32 zlecone: 10 061,00

Składki na ubezpieczenie społeczne (zadania zlecone i zadania własne)	289 369,00 w tym własne: 18 657,00 zlecone: 270 712,00	25 050,58 w tym własne: 13 827,66 zlecone: 11 222,92
Składki na fundusz pracy (zadanie zlecone)	3 705,98 w tym własne: 69,00 zlecone: 3 636,98	4 337,35
Wynagrodzenia bezosobowe – (zadanie zlecone i zadania własne)	1 373,00	6 746,85
Zakup materiałów (zadania zlecone i zadania własne)	7 477,00	17 128,81
Opłaty za dostawę energii elektrycznej (zadania własne)	953,00	975,00
Zakup usług zdrowotnych	Zlecone: 377,00	Zlecone: 330,00
Zakup usług pozostałych (zadania zlecone)	23 773,00 w tym własne: 6 209,00 zlecone: 17 564,00	31 164,00 w tym własne: 10 287,00 zlecone: 29 877,00
Opłaty z tyt. zakupu usług telekomunikacyjnych (zadania własne)	888,00	869,14
Koszty delegacji służbowych krajowych (zadania własne)	148,00	167,61
Odpis na ZFSS – (zadanie zlecone), (zadania własne)	4 743,00 w tym własne: 3 029,00 zlecone: 1 714,00	5 839,18 w tym własne: 4 125,18 zlecone: 1 714,00
Wydatki za szkolenia pracowników (zadania zlecone i zadania własne)	1 582,75 w tym własne: 26,75 zlecone: 1 556,00	2 529,00 w tym własne: 329,00 zlecone: 2 200,00
ROZDZIAŁ 85503 KARTA DUŻEJ RODZINY	918,44	2 050,24
ROZDZIAŁ 85504 WSPIERANIE RODZINY	1 598 649,48 w tym własne: 118 658,54 dotacja: 41 976,00 zlecone: 1 438 014,94	1 735 625,19 w tym własne: 143 584,54 dotacja: 34 927,00 zlecone: 1 557 113,65
Wynagrodzenie osobowe pracowników (zadania własne i dotacje do zadań własnych, zadania zlecone-dobry start)	135 843,74 w tym własne: 66 333,43 dotacja: 40 088,00 zlecone: 29 422,31	137 167,99 w tym własne: 84 094,28 dotacja: 33 516,00 zlecone: 19 557,71
Dodatkowe wynagrodzenie roczne (zadania własne)	6.385,10	7 889,11
Składki na ubezpieczenie społeczne (zadanie własne, zadania zlecone- dobry start)	21 207,76	27 050,10 w tym własne: 23 255,00 zlecone: 3 795,10
Składki na fundusz pracy (zadanie własne, zadania zlecone-dobry start)	3 375,29 w tym własne: 2 610,98 zlecone: 764,31	3 399,97 w tym własne: 2 972,13 zlecone: 427,84
Wynagrodzenia bezosobowe (zadanie własne i dotacja do zadań własnych)	14 024,80 w tym własne: 9 736,80 dotacja: 1 888,00 zlecone: 2 400,00	11 729,00 w tym własne: 10 318,00 dotacja: 1 411,00
Zakup materiałów (zadanie własne, zadania zlecone-dobry start)	6 313,50 w tym	4 154,00 w tym

	własne: 1 494,35 zlecone: 4 819,15	własne: 1 654,00 zlecone: 500,00
Zakup usług pozostałych (zadanie zlecone)	2 839,49 w tym własne: 715,69 dotacja: 2 123,80	383,00
Koszty delegacji służbowych krajowych (zadanie własne)	6 994,01	9 050,42
Odpis na ZFŚS (zadanie własne)	2 372,00	2 458,60
Wydatki za szkolenia pracowników (zadanie własne)	808,42	1 893,00
Świadczenie „Dobry start”	1 393 800,00	1 530 450,00
ROZDZIAŁ 85508 RODZINY ZASTĘPCZE (zadanie własne)	109 973,71	146 392,79
ROZDZIAŁ 85513 SKŁADKI NA BEZPIECZENIE ZDROWOTNE OPŁACANE ZA OSOBY POBIERAJACE NIEKTÓRE ŚWIADCZ. RODZINNE ZGODNIE Z PRZEPISAMI O ŚWIADCZ. RODZINNYCH ORAZ ZA OSOBY POBIERAJACE ZASIŁKI DLA OPIEKUNÓW, ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY Z DNIA 4 KWIETNIA 2014 R. O USTALENIU I WYPŁACIE ZASIŁKÓW DLA OPIEKUNÓW	0,00	31 921,00

2. Świadczenia udzielone w ramach pomocy społecznej

2.1. Rzeczywista liczba osób i rodzin objętych pomocą społeczną

Pomoc społeczna jako instytucja polityki społecznej państwa ma na celu umożliwienie przezwyciężenia przez osoby i rodziny trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne cele, zasoby i możliwości. Wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia ich niezbędnych potrzeb.

Pomoc społeczna udzielana jest jeśli spełnione są następujące warunki: kryterium dochodowe oraz wystąpienie trudnej sytuacji życiowej, której nie mają możliwości samodzielnie przezwyciężyć, biorąc w szczególności pod uwagę przesłanki wynikające z art. 7 ustawy o pomocy społecznej - ubóstwa, bezrobocia, sieroctwa, bezdomności, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, alkoholizmowi i narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej. Od 2018 r. obowiązuje kryterium dochodowe⁵ w pomocy społecznej, zgodnie z którym prawo do świadczeń pieniężnych przysługuje:

1. osobie samotnej gospodarującej, której dochód nie przekracza 701 zł
2. osobie w rodzinie, w której dochód nie przekracza kwoty 528 zł

Powyższe kryteria i okoliczności, z powodu których udziela się świadczeń, wymienione w art.7, decydują o strukturze osób korzystających z pomocy społecznej. Przy czym wystarczy wystąpienie co

⁵ Zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej, weryfikacja kryteriów dochodowych jest dokonywana co 3 lata.

najmniej jednego z powodów zawartego w art.7 aby skutecznie domagać się świadczenia pieniężnego. Propozycja wyboru rodzaju świadczenia należy do kompetencji organu pomocy. Wysokość świadczenia, jeżeli nie jest określona odpowiednim przepisem (zasilek stały, zasilek okresowy), należy do uznania administracyjnego.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce zgodnie z ustawą o pomocy społecznej realizuje zadania własne, należące do kompetencji samorządu gminnego oraz zadania zlecone gminie, należące do kompetencji państwa.

Do **zadań własnych** należy m.in.: przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych, celowych i okresowych, (zgodnie z obowiązującymi kryteriami), udzielanie schronienia, przyznawanie posiłku i niezbędnego ubrania, opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne oraz społeczne za osoby uprawnione, przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych w związku z zaistniałym zdarzeniem losowym, organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, dożywianie dzieci i młodzieży, sprawianie pogrzebu, umieszczanie i opłacanie pobytu osób w domu pomocy społecznej, przyznawanie pomocy finansowej osobom opuszczającym zakłady karne, utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników.

Do **zadań zleconych** należy: organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie kosztów powstałych w wyniku klęski żywiołowej, pomoc w różnorodnej formie cudzoziemcom, wypłacanie wynagrodzeń dla opiekunów prawnych i kuratorów osób częściowo ubezwłasnowolnionych.

W 2019 r. świadczeniami z pomocy społecznej objętych zostało 199 rodzin, w których przebywało 369 osób, w tym 93 rodzin o przewlekłej historii kontaktu z instytucją tzw. długotrwale korzystający z pomocy społecznej - powyżej 3 lat.

Gminę Długołęka według stanu na dzień 31.12.2019 r. (dane Urzędu Gminy Długołęka wg zameldowania) zamieszkiwało 31 908 osób. Z dokonanej analizy wynika, że ok. 1,16 % ogółu mieszkańców gminy zostało objętych pomocą.

Tabela 3 Przyznane świadczenia w ramach zadań zleconych i zadań własnych w 2017, 2018 i 2019 roku.

Wyszczególnienie	2017			2018			2019		
	liczba osób, którym przyznano świadczenia	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba osób, którym przyznano świadczenia	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba osób, którym przyznano świadczenia	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych ogółem	198	119	270	229	139	309	199	169	369
w tym:									

świadczenia pieniężne	172	105	241	202	125	268	145	144	309
świadczenia niepieniężne	36	25	85	44	35	91	64	49	133

W sprawozdawczym okresie wydano 648 decyzji administracyjnych przyznających świadczenia z pomocy społecznej, z czego 118 decyzji dotyczyło potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych przyznających świadczenia. Pracownicy socjalni przeprowadzili 887 wywiadów środowiskowych i ich aktualizacje (nie rzadziej niż raz na pół roku), z czego 488 wywiadów środowiskowych przeprowadzono na rzecz osób bezdomnych przebywających w Schronisku św. Brata Alberta w Szczodrem.

W 2019 roku *pracą socjalną* objęto **446** rodziny o łącznej liczbie osób - **856**

Tabela 4 Pomoc w formie pracy socjalnej w latach 2017, 2018 i 2019

Wyszczególnienie	2017 r.		2018 r.		2019r.	
	rodziny	osoby	rodziny	osoby	rodziny	osoby
Pomoc w formie pracy socjalnej	600	1104	601	1164	601	1164
w tym wyłącznie w formie pracy socjalnej	501	878	476	856	446	856

W 2019 roku zawarto 11 *kontraktów socjalnych* (12 osób objętych kontraktami socjalnymi).

Tabela 5 Liczba kontraktów socjalnych i osób nimi objętych w latach 2017, 2018 i 2019

Wyszczególnienie	2017r.	2018r.	2019r.
Liczba <i>kontraktów socjalnych</i>	35	39	11
Liczba osób objętych <i>kontraktami socjalnymi</i>	42	50	12

2.2. Powody udzielonej pomocy

Główne powody przyznanej w 2019 roku pomocy na tle roku bezpośrednio poprzedzającego – odpowiednio według *liczby rodzin* objętych wsparciem oraz *liczby osób w rodzinach* – przedstawiały się następująco:

Rysunek 1 Powody przyznanej pomocy społecznej w latach 2018 i 2019

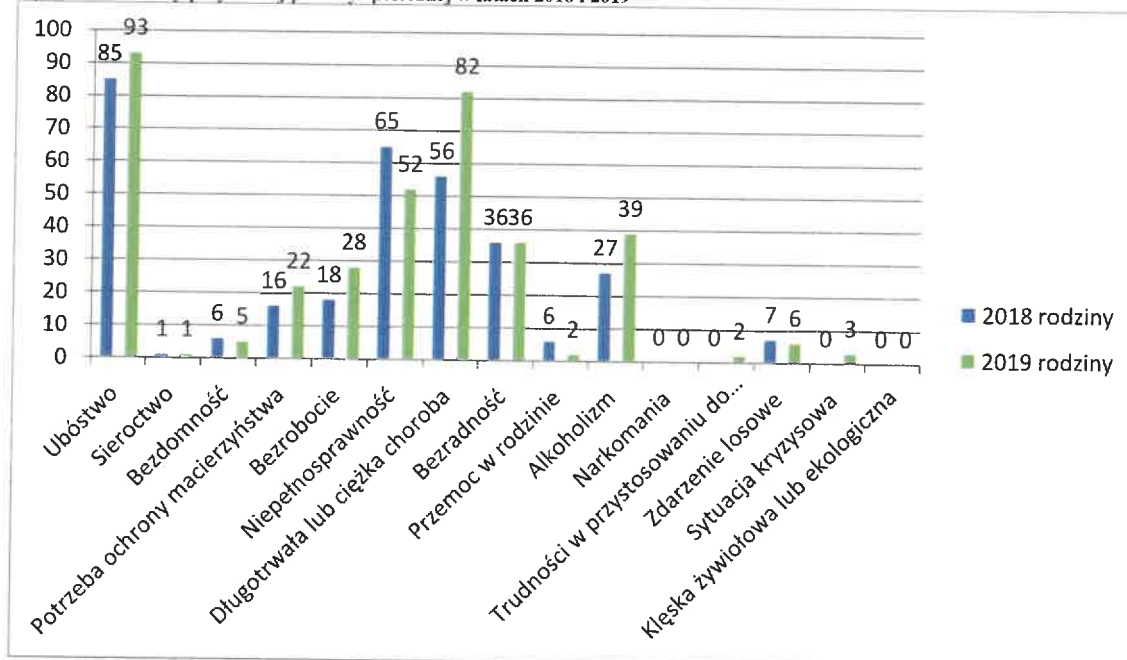

Tabela 6 Lista powodów przyznanej pomocy społecznej w latach 2017, 2018 i 2019

Wyszczególnienie	2017		2018		2019	
	rodziny	osoby	rodziny	osoby	rodziny	osoby
Ubóstwo	68	137	85	175	93	201
Sieroctwo	3	15	1	5	1	5
Bezdomność	9	9	6	5	5	5
Potrzeba ochrony macierzyństwa	18	94	16	70	22	88
w tym wielodzietność	13	79	4	22	6	31
Bezrobocie	18	36	18	40	28	57
Niepełnosprawność	54	115	65	130	52	107
Długotrwała lub ciężka choroba	60	118	56	120	82	153
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	26	113	36	119	36	126
1. Rodziny niepełne	9	29	13	38	14	38
2. Rodziny wielodzietne	11	70	8	55	4	21
Przemoc w rodzinie	6	33	6	32	2	7
Alkoholizm	24	71	27	62	39	70
Narkomania	0	0	0	0	0	0

Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	1	1	0	0	2	2
Zdarzenie losowe	1	4	7	13	6	13
Sytuacja kryzysowa	0	0	0	0	3	6
Klęska żywiołowa lub ekologiczna	5	9	0	0	0	0

Wymienione w ustawie trudne sytuacje życiowe, z powodu których przyznawana była pomoc, mogły współwystępować ze sobą i z tego względu liczba osób i rodzin nie sumuje się.

W 2019 roku świadczenia z pomocy społecznej przyznawane były najczęściej z powodu ubóstwa, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby. Dochodem osób, które dotknięte są niepełnosprawnością bądź chorobą, najczęściej są renty z tytułu niezdolności do pracy, socjalne lub rodzinne, które są niewystarczające na pokrycie niezbędnych potrzeb życiowych, stąd konieczność korzystania ze świadczeń pomocy społecznej. Świadczenia przyznawane z powodu ubóstwa najczęściej dotyczą osób samotnych, starszych, które z powodu różnych okoliczności życiowych nie nabyły uprawnień do świadczeń z systemu zabezpieczenia społecznego. W 2019 roku wzrosła liczba osób korzystających z pomocy społecznej w powodu bezrobocia, długotrwałej i ciężkiej choroby.

W nieznacznym stopniu wrosła liczba rodzin objętych pomocą społeczną z powodu bezradności opiekuńczo – wychowawczej, co związane jest m.in. z prowadzeniem pracy w rodzinie i wspieranie jej przez asystenta rodziny.

Tabela 7 Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2019 r.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
RODZINY OGÓLEM	615	1165
o liczbie osób 1	370	370
2	94	188
3	67	201
4	47	188
5	25	125
6	12	93
RODZINY Z DZIEĆMI OGÓLEM	128	490
o liczbie dzieci 1	48	134
2	49	188
3	19	91
4	9	51
5	2	14
6	0	0
7	1	12
RODZINY NIEPEŁNE	29	85
o liczbie dzieci 1	12	27
2	12	36
3	3	12

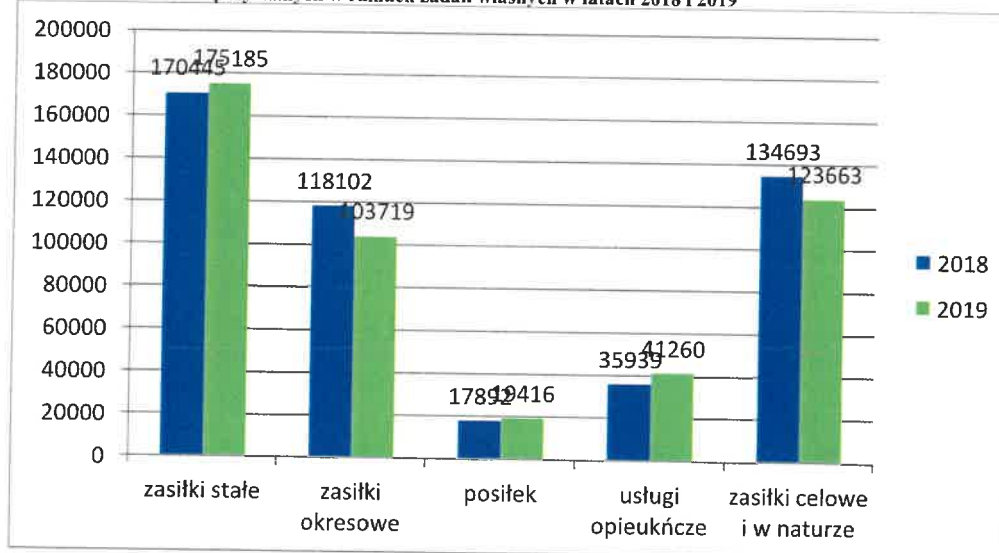
4 i więcej	2	10
RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW	136	270
o liczbie osób	1	54
2	55	110
3	18	54
4 i więcej	9	52

Większość osób objętych pomocą społeczną stanowią osoby starsze, samotne, niepełnosprawne, co rodzi zapotrzebowanie nie tylko na wsparcie finansowe ale również wsparcie w postaci usług opiekuńczych.

2.3. Udzielone świadczenia w ramach zadań własnych

Wartość świadczeń przyznanych w ramach *zadań własnych* w 2019 roku wyniosła **506 601 zł** i była nieznacznie wyższa w porównaniu z 2018 rokiem (1,335%). W porównaniu z rokiem poprzedzającym zwiększyła się wartość usług opiekuńczych, wzrosła liczba świadczeń przyznawanych w postaci posiłku oraz w znaczącym stopniu wzrosła liczba przyznawanych zasiłków stałych, które nadal stanowią największą kwotę udzielonych świadczeń. (zob. rysunek nr 2).

Rysunek 2 Wartość świadczeń przyznanych w ramach zadań własnych w latach 2018 i 2019

ZASIŁKI STAŁE

W 2019 roku wartość **zasiłków stałych** wyniosła **175 185 zł** (ok. 35% kwoty udzielonych świadczeń)

Tabela 8 Świadczenia przyznane w postaci *zasiłków stałych* w latach 2017, 2018 i 2019

Wyszczególnienie	2017r.	2018 r.	2019 r.
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	28	34	37
Liczba świadczeń	283	347	323

Liczba rodzin	28	34	37
Liczba osób w rodzinach	33	41	43
Przeciętna wartość świadczenia (zł)	497,78	491,20	542,37

ZASIŁKI OKRESOWE

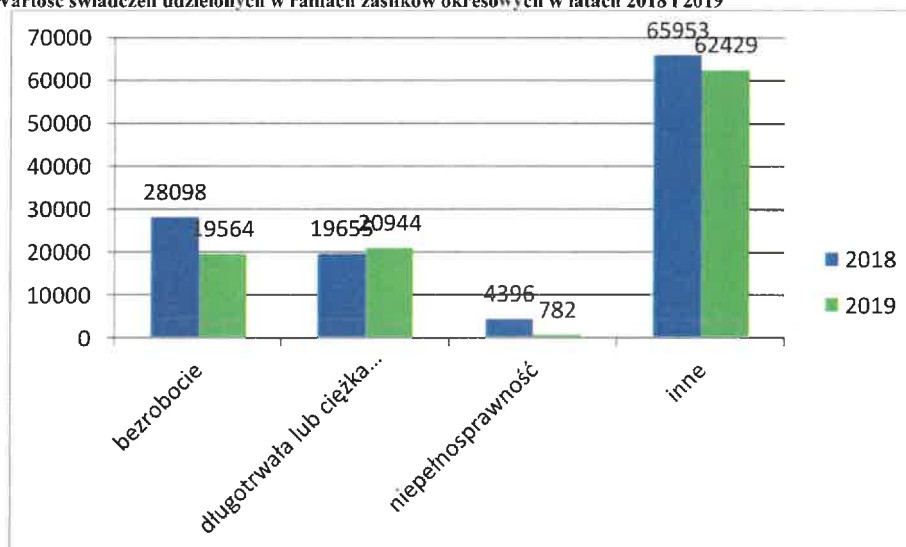
Wartość wypłaconych w 2019 roku **zasiłków okresowych** wyniosła **103 719 zł** (ok. 21% kwoty udzielonych świadczeń)

Tabela 9 Świadczenia przyznane w postaci zasiłków okresowych w latach 2017, 2018 i 2019

Wyszczególnienie	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	42	53	48
Liczba świadczeń	247	255	241
Liczba rodzin	42	53	48
Liczba osób w rodzinach	114	132	116
Przeciętna wartość świadczenia (zł)	540,98	463,15	430,37

Wartość zasiłków okresowych – według poszczególnych grup wydatków – prezentuje rysunek nr 3.

Rysunek 3 Wartość świadczeń udzielonych w ramach zasiłków okresowych w latach 2018 i 2019

Z powyższego zestawienia wynika, że największy wzrost zasiłków okresowych wystąpił z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby.

Tabela 10 Przyznane zasiłki okresowe według powodów ich przyznawania w latach 2017, 2018 i 2019

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki okresowe				

<i>przyznane z tytułu:</i>	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019	2017	2018	2019
bezrobocia	8	11	13	51	63	50	8	11	13	11	20	30
długotrwałej choroby	13	10	12	81	46	49	13	10	12	24	21	18
niepełnosprawności	5	3	1	38	9	3	5	3	1	10	11	3
możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego	2	17	21	7	92	106	2	17	21	8	18	27
inne	14	12	13	70	45	33	14	12	13	61	62	57
O g ó ł e m	42	53	60	247	255	241	42	53	60	114	132	135

USŁUGI OPIEKUŃCZE I SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze przysługują osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności lub innej przyczyny wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione. Podstawowe usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, takich jak robienie zakupów, sprzątanie, gotowanie, załatwianie spraw w urzędach, opiekę higieniczną i pielęgnacyjną (mycie, kąpanie, ubieranie, dozowanie leków itp.), a także w miarę możliwości również zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

W 2019 roku GOPS w Długołęce kontynuował realizację programu „Opieka 75+”. W ramach programu w 2018 roku została zatrudniona opiekunka środowiskowa w wymiarze 0,3 etatu, jednak z uwagi na duże zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze w 2019 roku etat został zwiększony do wymiaru 0,75. Celem programu „Opieka 75+” w 2019 roku była poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób samotnych w wieku 75 lat i więcej. Gmina uzyskała wsparcie finansowe na realizację programu w kwocie 3 426,00 zł, wkład własny gminy wyniósł 3 426,00 (50%).

W 2019 roku **usługami opiekuńczymi** zostało objętych 21 rodzin, a koszt realizacji tego zadania wyniósł 41 260 zł (ok 8 % kwoty udzielonych świadczeń).

Tabela 11 Świadczenia przyznane w postaci usług opiekuńczych w latach 2017, 2018 i 2019

Wyszczególnienie	2017	2018	2019
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	14	16	21
Liczba świadczeń	2032	2764	3470
Liczba rodzin	12	14	21
Liczba osób w rodzinach	17	21	40
Przeciętna wartość świadczenia (zł)	14,15	12,80	12,99

Usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania pozwalają mieszkańcom gminy – osobom starszym, niepełnosprawnym pozostać w swoim środowisku. Jest to relatywnie tańsza forma pomocy niż pobyt w stacjonarnym Domu Pomocy Społecznej.

ZASIŁKI CELOWE NA POKRYCIE WYDATKÓW W WYNIKU ZDARZENIA LOSOWEGO

W dniu 11 stycznia 2019 r. doszło do pożaru budynku w Bielawie, w wyniku którego ucierpiała 1 rodzina. W dniu 12 czerwca 2019 roku doszło do pożaru budynku mieszkalnego w Mirkowie, w wyniku którego ucierpiała 1 rodzina. Następnie w dniu 31 lipca 2019 roku w wyniku pożaru domu jednorodzinnego w Rakowie ucierpiała 1 rodzina. Kolejny pożar miał miejsce w dniu 12 sierpnia 2019 roku, w Kiełczowie, w wyniku którego ucierpiały 2 rodziny. Następnie w wyniku silnych wichur doszło do zerwania dachu w części budynku mieszkalnego w Januszkowicach, ucierpiała 1 rodzina. Rodziny oraz osoby samotnie gospodarujące, które w wyniku zdarzenia losowego poniosły straty (odzież, bielizna osobista, obuwie, środki higieny oraz podstawowe wyposażenie gospodarstw domowych) i znalazły się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, w której nie mogły zaspokoić niezbędnych potrzeb bytowych w oparciu o posiadane zasoby, mogły ubiegać się o zasiłek celowy. W 2019 roku przyznano zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego dla 6 rodzin, na łączną kwotę świadczenia **14 200 zł** (ok 2% kwoty udzielonych świadczeń).

INNE ZASIŁKI CELOWE I W NATURZE

Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenia z tytułu innych zasiłków celowych i w naturze w 2019 roku wyniosła **116**, na łączną wartość **123 663 zł** (ok 25% kwoty udzielonych świadczeń)

Tabela 12 Świadczenia przyznane w postaci innych zasiłków celowych i w naturze w latach 2017, 2018 i 2019

Wyszczególnienie	2017	2018	2019
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	128	182	116
Liczba rodzin	81	98	115
Liczba osób w rodzinach	196	245	267

SPRAWIENIE POGRZEBU

W 2019 roku sprawiono **pogrzeb** dla 2 osoby na kwotę **5 478 zł**.

SKŁADKA NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE

Składka zdrowotna jest opłacana za osoby, które otrzymują zasiłek stały i spełniają kryteria ustawowe dla tej formy pomocy. Liczba świadczeniobiorców za których była opłacana składka w 2019 r. wyniosła **34**, na łączną wartość **14 518 zł**

OPLATA ZA DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Pobyt w domu pomocy społecznej - zgodnie z ustawą o pomocy społecznej *przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu.*

W przypadku osób ubezwłasnowolnionych lub osób, które mają trudności w samodzielnym funkcjonowaniu, a nie wyrażają lub nie są w stanie wyrazić zgody na umieszczenie w domu pomocy społecznej konieczne jest wydanie postanowienia sądu rejonowego.

Domy pomocy społecznej zapewniają całodobową opiekę osobom starszym i niepełnosprawnym, w szczególności miejsce zamieszkania, wyżywienie, opiekę, pielęgnację, terapię zajęciową, dostęp do kultury i wypoczynku, a także spokój i bezpieczeństwo na terenie domu i opiekę podczas organizowanych zajęć poza domem.

Odpłatność gminy za pobyt w Domach Pomocy Społecznej w 2019 roku zamknęła się kwotą **473 208 zł dla 22 osób**, w porównaniu z rokiem 2018, w którym odpłatność gminy za pobyt w Domach Pomocy Społecznej wyniosła **439 362 zł**. Jest to zatem wzrost wydatków w odniesieniu do roku bezpośrednio poprzedzającego o 7,7%. Wzrost kosztów z tytułu odpłatności za pobyt mieszkańców gminy w Domach Pomocy Społecznej wynika ze zwiększenia średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w DPS, który jest ustalany przez marszałka województwa i ogłaszany w dzienniku urzędowym, do dnia 31 marca każdego roku. Pełen koszt odpłatności za pobyt, w zależności od typu domu pomocy społecznej wynosił od 2 734,08 do 5 002 zł. A także wynika z faktycznej ilości osób przebywających w DPS, w 2018 roku w placówkach wsparcia całodobowego przebywało 17 osób z terenu gminy Długoleka, na dzień 31 grudnia 2019 roku w domach pomocy społecznej przebywały 22 osoby, co powoduje uzasadniony wzrost wydatków gminy związany z utrzymaniem mieszkańca DPS.

Rysunek 4 odpłatność gminy za DPS w latach 2017, 2018 i 2019

2.4. Udzielone świadczenia w ramach zadań zleconych

WYNAGRODZENIE NALEŻNE OPIEKUNOWI Z TYTUŁU SPRAWOWANIA OPIEKI PRAWNEJ

Jednym ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej jest wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd. Sąd wydając postanowienie wskazuje, czy należne wynagrodzenie za sprawowanie opieki ma być pobierane przez opiekuna z dochodów lub majątku podopiecznego, czy też wynagrodzenie ma być wypłacane ze środków publicznych. Liczba osób, którym przyznano świadczenie w 2019 r. wyniosła **14**, na łączną kwotę **60 076** zł.

PRAWO DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych do zadań zleconych gminy należy wydawanie decyzji, (potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej), w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniających kryterium dochodowe. W 2019 r. przyznano **118** świadczeń potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej.

2.5. Program rządowy „Posilek w szkole i w domu”

Program dożywiania w latach 2019-2023 to rządowa inicjatywa pomocy, dzięki której gminy mają możliwość zapewnienia określonym kategoriom osób dożywiania, w formie świadczeń w naturze, pomocy rzeczowej i finansowej.

Budżet państwa przekazuje dotacje na rzecz dożywiania na podstawie Uchwały Rady Ministrów nr 140 z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019–2023. Określa on zasady przyznawania pieniędzy na pokrycie kosztów pomocy żywieniowej dla dzieci, uczniów, osób dorosłych znajdujących się w specyficznej sytuacji.

Gminy uzyskują z budżetu państwa dotację celową, następnie przyznają pomoc w formie bezpłatnych posiłków. Kierują się przy tym spełnieniem *kryterium dochodowego*. Rada Gminy nie może uzależnić przyznania dożywiania od żadnych innych kryteriów.

Przyznawane wsparcie może przybrać następujące formy:

- posiłek;
- świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności;
- świadczenie rzeczowe w postaci produktów żywnościowych..

Wsparcie udzielane jest: dzieciom, do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej; uczniom, do czasu zakończenia edukacji na poziomie ponadgimnazjalnym oraz osobom i rodzinom spełniającym przesłanki art. 7 *Ustawy z 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej*, tj. osobom, których sytuacja jest trudna. Szczególnej ochronie podlegają osoby samotne, w podeszłym wieku, chore

i niepełnosprawne. Kryterium dochodowe uprawniające do skorzystania ze wsparcia wynosi 150% kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej.

Uchwała przewiduje także możliwość przyznania pomocy mimo braku spełniania kryterium dochodowego. Ma to miejsce w sytuacji, gdy dziecko bądź uczeń wyraża chęć skorzystania z darmowego posiłku. Dyrektor placówki ma wówczas obowiązek poinformowania ośrodka pomocy społecznej o zaistnieniu okoliczności uzasadniających przyznanie wsparcia. W celu przyznania pomocy takim osobom (dzieciom, uczniom) gmina zobligowana jest do przyjęcia programu osłonowego. Liczba osób objętych wskazanym programem nie może przekroczyć 20 proc. ogółu uczniów i dzieci dożywianych na terenie gminy w poprzednim miesiącu. W takich przypadkach nie ma konieczności przeprowadzania wywiadu środowiskowego.

Rzeczywista liczba osób objętych Programem w 2019 roku wyniosła **251** osób (w 2018 roku były to 220 osoby), w tym:

- 1) korzystający z zasiłku celowego: 219 osób,
- 2) korzystający z posiłku: 32 osoby.

Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie w postaci **zasiłku celowego na żywność** wyniosła w 2019 roku 219.

Tabela 13 Liczba rodzin i osób korzystających z zasiłku celowego na żywność w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” w latach 2017, 2018 i 2019

Wyszczególnienie	2017	2018	2019
Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	119	136	93
Liczba rodzin	69	80	92
Liczba osób w rodzinach	177	205	219
Przeciętna wartość świadczenia (w zł)	326,28	288,04	268,51

Wartość udzielonych świadczeń z tego tytułu wyniosła w 2019 roku **82 084,00 zł** porównywalnie w 2018 roku wyniosła **84 180,00 zł**.

Liczba osób korzystających z **posiłku** w 2019 roku wyniosła 32 osoby.

Tabela 14 Świadczenia przyznane w postaci *posiłków* w latach 2017, 2018 i 2019

Wyszczególnienie	2017	2018	2019
Liczba osób korzystających z posiłku	22	21	32
w tym:			
dzieci do 7 roku życia	6	6	12
uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej	16	15	20
Liczba posiłków	2175	2634	2810
Liczba rodzin	13	14	17
Liczba osób w rodzinach	66	63	79
Przeciętna wartość świadczenia (zł)	6,64	6,79	6,91

Wartość udzielonych świadczeń z tego tytułu wyniosła w 2019 roku **19 416 zł** (ok 4% kwoty udzielonych świadczeń).

W 2019 roku nastąpił wzrost liczby osób korzystających z posiłku, w stosunku do lat 2017-2018, który wynika z większej ilości uczniów korzystających z posiłku w szkołach. Powyższe może być efektem inflacji pomimo wypłaty świadczenia 500 plus, a także jest związane z napływem nowych rodzin, głównie wielodzietnych na teren gminy Długołęka, które spełniają kryterium dochodowe do przyznania pomocy w postaci posiłku. Ponadto wynika to ze współpracy ze szkołami, w których prowadzony jest systematyczny monitoring w zakresie rozpoznawania sytuacji związanych z niedożywieniem wśród dzieci. Pracownicy szkół w przypadku sygnałów zaniedbań w tym obszarze, zgłaszają rodzinę, celem sprawdzenia jej sytuacji.

W 2019 roku całkowity koszt programu „Posiłek w szkole i w domu” wyniósł **101 500,00 zł** (co stanowi spadek o 0,491% w stosunku do roku 2018), w tym **40 000,00 zł** stanowiły środki własne gminy, **61 500,00 zł** dotacja celowa na wsparcie finansowe realizacji zadania własnego o charakterze obowiązkowym.

2.6. Praca socjalna jako narzędzie poprawy sytuacji społecznej mieszkańców Gminy

Wyjątkową formą świadczenia pomocy społecznej jest praca socjalna – szczególnie z punktu widzenia celu pomocy społecznej, którym jest przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych osób i rodzin, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym i prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej oraz ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

W 2019 roku liczba rodzin w Gminie Długołęka objętych pracą socjalną wyniosła 601 (1164 osób w rodzinach), w tym wyłącznie pracą socjalną 446 rodzin (856 osób w rodzinie).

Zadania realizowane przez pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce obejmowały:

- Wykonywanie czynności o charakterze administracyjno -biurowym – związanej z prowadzeniem postępowań w sprawach udzielenia świadczeń pomocy społecznej (zasiłków, usług) oraz informowaniem o przysługujących uprawnieniach.
- Przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych, czyli czynności związanych z wejściem w środowisko osoby / rodziny, ustaleniem sytuacji życiowej wnioskodawcy, w tym zebranie dokumentów obrazujących sytuację wnioskodawcy, wypełnienie kwestionariusza wywiadu środowiskowego.
- Przygotowanie decyzji administracyjnych – przyznających bądź odmawiających przyznania świadczeń z pomocy społecznej.

- Prowadzenie pracy socjalnej, wsparcie osoby/ rodziny w codziennym funkcjonowaniu;
- Współpraca z instytucjami działającymi w obszarze pomocy społecznej oraz na rzecz rodziny, w tym liczne uczestnictwo w Zespołach oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej (Sąd Rejonowy w Oleśnicy, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Prokuratura Rejonowa w Oleśnicy, Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Kątach Wrocławskich)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce funkcjonuje w oparciu o model pracy z indywidualnym przypadkiem oraz zespołowego rozwiązywania problemów społecznych.

Praca socjalna może być również prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny, czyli umowę zawieraną przez pracownika socjalnego z klientem, w celu znalezienia najlepszego rozwiązania trudności występujących w rodzinie. W 2019 roku pracownicy socjalni prowadzili pracę z rodziną w ramach 11 kontraktów socjalnych.

Liczbę rodzin, które zostały objęte pracą socjalną w 2019 roku – w przekroju poszczególnych kategorii efektów pracy prezentuje tabela 15.

Tabela 15. Liczba rodzin objętych pracą socjalną w 2019 r. według poszczególnych kategorii efektów pracy

Praca socjalna na rzecz poprawy	Liczba rodzin
stanu zdrowia – udział w rehabilitacji ambulatoryjnej lub stacjonarnej, uzyskanie sprzętu medycznego, ortopedycznego, uzyskanie uprawnień do świadczeń zdrowotnych, w tym poświadczanie prawa do świadczeń zdrowotnych, uzyskanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności	49
sytuacji ekonomicznej – wykorzystanie własnych uprawnień, pozyskanie świadczeń z zabezpieczenia społecznego, uzyskanie pomocy materialnej od organizacji pozarządowych, darczyńców uzyskanie ulg, umorzeń oraz dofinansowań, racjonalne gospodarowanie budżetem (zapobieganie „pętli kredytowej”), uzyskanie dodatku mieszkaniowego, motywowanie do racjonalnego korzystania z mediów i urządzeń gospodarstwa domowego	128
sytuacji mieszkaniowej – uzyskanie tytułu prawnego do zajmowanego lokalu, utrzymanie klienta w miejscu zamieszkania, zapewnienie rodzinie/klientowi schronienia, pomoc w złożeniu wniosku o przydział mieszkania, podniesienie standardu zajmowanego lokalu, pozyskanie sprzętu gospodarstwa domowego, motywowanie do utrzymania czystości, prawidłowe gospodarowanie budżetem domowym - terminowe regulowanie opłat mieszkaniowych	52
sytuacji zawodowej - nabycie umiejętności poszukiwania pracy, udział w projektach dotyczących aktywizacji zawodowej, podjęcie zatrudnienia, podniesienie kwalifikacji zawodowych, zarejestrowanie się w PUP i utrzymanie statusu os. bezrobotnej / poszukującej pracy	32
funkcjonowania w rodzinie / środowisku - prawidłowe wypełnianie ról rodzicielskich, rozwiązywanie konfliktów w rodzinie, pomoc w zakresie podjęcia terapii: rodzinnej, psychologicznej, pedagogicznej, skierowanie	61

- Współpraca z **Gminnym Ośrodkiem Kultury** w zakresie organizacji działań aktywizujących społeczność lokalną.
- Organizowanie **zbiórek publicznych** na rzecz rodzin poszkodowanych w wyniku zdarzeń losowych. W 2019 roku została zorganizowana trzy zbiórki publiczne na rzecz: chłopca chorego na nowotwór mózgu oraz siedmiu rodzin poszkodowanych w wyniku pożaru. Zbiórki publiczne przeprowadzane były na zasadach określonych w *ustawie z dnia 14 marca 2014 r. o zasadach prowadzenia zbiórek publicznych*. Zbiórką publiczną było zbieranie ofiar w gotówce lub w naturze w miejscach publicznych, a także w obiektach prywatnych za zgodą właściciela. Organizatorem zbiórki był komitet społeczny powoływany oraz składający się z pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (min. 3 osoby). Zbiórka publiczna podlega obowiązkowi zgłoszenia do Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji. Informacja o zbiórce publicznej zamieszczana jest na portalu Ministerstwa zbiorki.gov.pl, który dostępny jest dla wszystkich obywateli i jest źródłem informacji o celu zbiórki oraz organizatorach. Po zakończeniu zbiórki organizator zamieszcza na portalu sprawozdanie, zawierające dane o ilości zebranych środków oraz ich rozdysonowaniu. Zbiórki publiczne organizowane na terenie gminy Długołęka, prowadzone były w formie zbiórek pieniężnych do puszek kwestarskich, które organizatorzy rozprowadzali do miejsc użyteczności publicznej oraz do miejsc prowadzenia działalności przez lokalnych przedsiębiorców (ok. 120 puszek). Na potrzeby prowadzonej zbiórki publicznej zakłada się rachunek bankowy, dla osób / podmiotów zainteresowanych wpłatą darowizn. Przeprowadzenie zbiórki publicznej daje możliwość dodatkowego wsparcia dla osób / rodzin, które znalazły się w sytuacji kryzysowej i własnymi środkami nie są w stanie poradzić sobie z sytuacją kryzysową lub przywrócić warunków życiowych sprzed wydarzenia losowego.
- Współpraca z **Kościółem św. Michała Archaniola w Długołęce** w zakresie pomocy w organizacji punktu odbioru paczek żywnościowych „Banku Żywności” dla mieszkańców gminy.
- Współpraca z **lokalnymi przedsiębiorcami oraz inwestorami** w zakresie pozyskiwania sponsorów na działania wspierające rodziny oraz dzieci. Organizacja zbiórki publicznej na rzecz dzieci z niepełnosprawnościami, podczas imprezy z okazji Dnia Dziecka zorganizowanej przez Leroy Merlin. Organizacja zbiórki publicznej na rzecz pogorzalców , podczas imprezy zorganizowanej przez Owoville w Bykowie. Spotkanie z okazji świąt Bożego Narodzenia dla osób starszych i samotnych z terenu gminy Długołęka, zorganizowane przez pizzerię PESTO w Długołęce.
- Współpraca z **placówkami oświatowymi** w zakresie wspierania mieszkańców przez młodzieżowy wolontariat
- Współpraca z **Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** w zakresie rozpoznawania środowisk dotkniętych uzależnieniem

- Współpraca z **Powiatową Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych przy Starostwie powiatu wrocławskiego**, w zakresie: inspirowania przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, realizacji praw osób niepełnosprawnych, opiniowania projektów powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych, coroczne opiniowanie Uchwały Rady Powiatu Wrocławskiego w sprawie określenia i wysokości środków PFRON przeznaczonych dla mieszkańców powiatu wrocławskiego na realizację zadań w ramach rehabilitacji zawodowej i społecznej.
- **Współpraca z PFRON** w zakresie wdrożenia projektu „System Obsługi Wsparcia finansowanego ze środków PFRON” – zawarcie umowy, otrzymanie urządzenia mobilnego (tablet).
- **Współpraca z fundacją Dignum w ramach projektu „Senior u siebie”** w zakresie wizyt w środowiskach wraz z przedstawicielami fundacji, w których zaistniała potrzeba remontu. Beneficjentami projektu mogły być osoby niepełnosprawne, którym warunki mieszkaniowe utrudniają samodzielne funkcjonowanie. Fundacja wytypowała kolejną rodzinę z terenu gminy Długołęka do udziału w projekcie – współpraca z fundacją w zakresie wsparcia rodziny.

Integracja społeczności lokalnej, pobudzanie działań społecznych, lokalnych:

- **Zabawa Mikołajkowa** – organizacja zabawy mikołajkowej (zabawa, poczęstunek, paczki świąteczne – ok. **93 paczek**) dla dzieci z rodzin objętych pomocą społeczną, w szczególności doświadczających przemocy w rodzinie lub zagrożonych przemocą. Wydarzenie zorganizowane we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Kultury. Podczas zabawy odbyły się animacje z tematyki świątecznej. Po występie dzieci otrzymały paczki świąteczne ze słodyczami i upominkami. Na spotkaniu był poczęstunek (słodycze i napoje) oraz kącik artystyczny z możliwością malowania oraz dekoracji pierniczek. Artykuły do paczek świątecznych w całości pochodziły od sponsorów (Betard, Clarena, Donmed - Przychodnia Rodzinna, Kropka - Mini Market w Kiełczowie, sklep AMBER w Brzeziej Łące, sklep ogólnospożywczy Grażyny Troski w Kiełczowie, sklep spożywczy u Liska w Mirkowie, sklep spożywczy Rzepka w Mirkowie).
- **Piknik rodzinny** – organizacja pikniku rodzinnego w ramach działań własnych (gry i zabawy na świeżym powietrzu z udziałem animatora, pieczenie kiełbasek na ognisku – ok 20 dzieci) dla dzieci z rodzin objętych pomocą asystenta rodziny i pomocą społeczną, w szczególności doświadczających przemocy w rodzinie lub zagrożonych przemocą. Nawiązano współpracę z GOK Długołęka (udostępnienie placu na zabawę). Celem pikniku była integracja społeczności lokalnej oraz aktywny wypoczynek dzieci i rodziców. Piknik zgromadził rodziny z dziećmi z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.
- **Współpraca z wolontariuszami z Liceum Ogólnokształcącym i GminniAktywiści** od których Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce uzyskał wsparcie podczas świątecznej akcji „Świąteczna MOC wsparcia” na rzecz osób samotnych, starszych oraz z niepełnosprawnością, znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej. Wolontariusze z LO w

Długołęce i Gminni Aktywiści zaangażowali się w zbieranie żywności z przedłużonym terminem przydatności do spożycia, słodczy, środków higienicznych, środków czystości oraz książek, które mogłyby być prezentem pod choinkę oraz w pakowanie i dostarczanie prezentów.

3. Ogólna charakterystyka działalności wybranych grup zadaniowych

3.1. Karta Dużej Rodziny

Karta Dużej Rodziny jest jednym z elementów polityki prorodzinnej. Stanowi rozwiązanie, które z założenia ma przyczynić się do promocji modelu rodziny wielodzietnej. Jej główną przesłanką jest zwiększenie szans rozwojowych dzieci wychowujących się w rodzinach wielodzietnych poprzez umożliwienie im dostępu do ulg i zniżek oferowanych przez podmioty publiczne i prywatne. Karta Dużej Rodziny przyznawana jest rodzinie, w której wychowuje się przynajmniej troje dzieci. Kartę przyznaje się każdemu członkowi rodziny. Sytuacja dochodowa rodziny nie jest kryterium rozpatrywanym przy przyznawaniu karty, tzn. że karta przysługuje niezależnie od wysokości dochodów w rodzinie.

W ramach Karty możliwe są zniżki na terenie całego kraju, w szczególności na:

1. zakup artykułów przemysłowych, budowlanych i wyposażenia wnętrz,
2. zakup żywności,
3. transport kolejowy i autobusowy,
4. wydatki na sport, rekreację i turystykę,
5. wydatki na kulturę (kina, muzea itp.),
6. wydatki na edukację (kursy, szkolenia).

Na podstawie danych, jakimi dysponuje GOPS, z KDR korzysta ok. 578 rodzin (2014-2019) – mieszkańców gminy. W 2019 roku Kartę Dużej Rodziny otrzymało 66 rodzin oraz 177 rodzin składających się wyłącznie z rodziców (od 2019 r. prawo do posiadania KDR mają rodzice, którzy kiedykolwiek mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci, co odpowiadało liczbie zrealizowanych wniosków o dodanie rodziny.

Tabela 16. Liczba zrealizowanych wniosków dotyczących Karty Dużej Rodziny w 2016, 2017 i 2018 roku

Tytuł	2017	2018	2019
Liczba wniosków o przyznanie KDR	65	56	250
Liczba przyznanych KDR	321	305	657
Liczba rodzin wielodzietnych, którym wydano KDR	63	78	243

Koszt realizacji programu finansowany jest ze środków budżetu państwa i w 2019 roku wyniósł 2050,24 zł. Karta przyznawana jest bezpłatnie, natomiast wydanie duplikatu karty podlega opłacie w wysokości 9,56 zł, wnoszonej przez wnioskodawcę.

3.2. „Bank Żywności”

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 - 2020 (PO PŻ) współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Główny cel Programu to udzielenie wsparcia osobom doświadczającym najgłębszych form ubóstwa poprzez udostępnienie pomocy żywnościowej w formie paczek lub posiłków. Funkcję Instytucji Zarządzającej Programem (IZ) pełni Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Instytucji Pośredniczącej (IP) – Agencja Rynku Rolnego (ARR), która jest odpowiedzialna m.in. za podpisywanie umów z dostawcami żywności oraz organizacjami partnerskimi, których zadaniem jest dystrybucja produktów żywnościowych na poziomie regionalnym i lokalnym.

Uprawnienie do korzystania z pomocy żywnościowej jest uwarunkowane znajdowaniem się w trudnej sytuacji życiowej (sytuacje takie wymienia art. 7 ustawy o pomocy społecznej) oraz spełnianiem kryterium dochodowego, które zostało określone na poziomie 200% kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej, tj. 1402,00 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej oraz 1056,00 zł w przypadku osoby w rodzinie. Skierowania do otrzymania pomocy żywnościowej wydaje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce.

W Gminie Długołęka w pierwszym półroczu 2019 roku ze wsparcia „Banku Żywności” skorzystało **244 osób**. Łącznie wydano **932 paczki żywnościowe, 12 ton**, składających się z podstawowych artykułów, takich jak np.: groszek z marchewką, fasola biała, koncentrat pomidorowy, buraczki wiórki, powidła śliwkowe, makaron jajeczny, makaron kukurydziany, ryż biały, kasza gryczana, herbatniki maślane, mleko UHT, ser podpuszczkowy, szynka drobiowa, szynka wieprzowa, pasztet wieprzowy, kabanosy wieprzowe, filet z makreli w oleju, cukier biały, miód wielokwiatowy, olej rzepakowy, gołąbki w sosie pomidorowym.

W ramach dystrybucji żywności pracownicy socjalni organizują dostawę żywności do punktu odbioru na terenie gminy oraz odpowiadają za prawidłowe wydanie paczek osobom uprawnionym. **Punktem odbioru** żywności jest budynek należący do Parafii Św. Michała Archaniola w Długołęce, użytkowany na czas przyjęcia żywności i jej dystrybucji, w ramach współpracy z kościołem.

Dodatkową formą pomocy obok wsparcia w postaci żywności są działania edukacyjne współorganizowane przez „Bank Żywności” oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Dla osób korzystających z pomocy żywnościowej prowadzone były cykliczne warsztaty, których celem była pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych oraz wzmacnianie samodzielności i kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, m.in.:

- **warsztaty kulinarne**, z udziałem ekspertów kulinarnych, pokazujących różne możliwości przygotowania potraw i wykorzystania artykułów spożywczych m.in. tych z Banku Żywności,
- **warsztaty dietetyczne**, dotyczące zdrowego żywienia i przeciwdziałania marnowaniu żywności,

- **warsztaty edukacji ekonomicznej** - nauka tworzenia, realizacji i kontroli własnego budżetu, ekonomicznego prowadzenia gospodarstwa domowego, z uwzględnieniem wszystkich dochodów rodziny, w tym darów żywnościowych.

3.3. Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym

Udzielanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym jest zadaniem własnym gminy. Zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty udzielanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym ma na celu ułatwienie dostępu do edukacji uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej. Zgodnie z przepisami świadczenia socjalne dla uczniów mogą być przyznawane w postaci: stypendium szkolnego i / lub zasiłku szkolnego.

Dla Gminy Długołęka pomoc materialną o charakterze socjalnym reguluje Uchwała Nr XXXIV/601/2005 Rady Gminy Długołęka z dnia 30 czerwca 2005 r. w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Długołęka

Stypendium szkolne przysługuje uczniowi zamieszkałemu na terenie danej gminy, znajdującemu się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie. Ustawowo uprzywilejowani zostali uczniowie pochodzący z rodzin dotkniętych bezrobociem, niepełnosprawnością, ciężką lub długotrwałą chorobą, alkoholizmem lub narkomanią, a także z rodzin wielodzietnych lub niepełnych, albo w których wystąpiło zdarzenie losowe.

Jak stanowi przepis art. 90e ust. 1 ustawy – **zasiłek szkolny** może zostać przyznany uczniowi, który przejściowo znajduje się w trudnej sytuacji materialnej spowodowanej zdarzeniem losowym. Przesłanką przyznania zasiłku szkolnego, jest trudna sytuacja materialna ucznia, która powinna być jednak sytuacją przejściową i spowodowaną przez zdarzenie losowe.

Wartość świadczeń przyznanych w ramach pomocy materialnej dla uczniów w 2019 r. wyniosła **30 592,48 zł**.

3.4. Dodatek mieszkaniowy i energetyczny

Dodatki mieszkaniowe są zadaniem własnym gminy, finansowanym z budżetu gminy. Przyznawane są osobom, które nie są w stanie pokryć kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania. Przyznanie pomocy w tej formie zależy przede wszystkim od miesięcznych dochodów mieszkańca gminy oraz od powierzchni zajmowanego przez niego lokalu. W 2019 roku przyznano tego typu wsparcie - wypłacono dodatki mieszkaniowe trzem rodzinom na łączną kwotę **2 161,40 zł (14 świadczeń)**. *Dodatek energetyczny* przysługuje odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej. Za odbiorcę wrażliwego energii elektrycznej uważa się osobę, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu ustawy o dodatkach mieszkaniowych, która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej. W 2019 roku nie wpłynął żaden wniosek o przyznanie dodatku energetycznego.

3.5. Ośrodki wsparcia – udzielenie schronienia osobom bezdomnym

W myśl art. 17 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego potrzebującym. Możliwość skorzystania z tej formy świadczenia nie jest uwarunkowana spełnieniem kryteriów dochodowych, lecz występowaniem trudnej sytuacji życiowej, tj. powodu udzielenia pomocy społecznej, jakim jest bezdomność. Zgodnie z art. 48a ust. 1 i ust. 4 ustawy, udzielenie schronienia następuje poprzez przyznanie tymczasowego miejsca w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych oraz w ogrzewalni.

Powyższe zadanie realizowane było w ramach zawartego porozumienia z Towarzystwem Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło Wrocławskie, na mocy którego możliwe było przyznanie świadczenia oraz opłacenie pobytu w schronisku (dot. osób bezdomnych - mieszkańców gminy Długołęka). Schronisko zapewnia osobom bezdomnym, które podpisały kontrakt socjalny całodobowe, tymczasowe schronienie, posiłek i niezbędne ubranie oraz usługi ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej.

W 2019 r. problem bezdomności – mieszkańców gminy Długołęka dotyczyły **3 osób** – które przebywały w schroniskach dla osób bezdomnych, za których odpłatność za pobyt wyniosła 23 680 zł.

W przypadku osób bezdomnych nie będących mieszkańcami gminy, właściwą miejscowo do przyznawania i wypłacania świadczeń (w tym odpłatności za pobyt w schronisku) jest gmina ostatniego miejsca zameldowania danej osoby na pobyt stały (art. 101 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej), stąd świadczenia pomocy społecznej na rzecz osób bezdomnych przebywających w Schronisku dla mężczyzn w miejscowości Szczodre, przyznawane i wypłacane są przez gminy ich ostatniego zameldowania. Na wniosek gminy, która zobowiązana jest do przyznawania i wypłacania świadczeń swoim mieszkańcom, pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce przeprowadzają z osobami bezdomnymi wywiady środowiskowe, w celu ustalenia ich sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej. W 2019 r. pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce przeprowadzili **448 wywiady środowiskowe** z 191 podopiecznymi Schroniska, celem udzielenia pomocy finansowej w formie zasiłków stałych, okresowych, celowych, kierowania do Domów Pomocy Społecznej. W ramach struktury Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce wyodrębnione są 2 samodzielne stanowiska – pracowników socjalnych współpracujących ze Schroniskiem w Szczodrem oraz realizujących zadania na rzecz osób bezdomnych na terenie gminy Długołęka.

3.6. Asystent rodziny

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce realizował działania w ramach Resortowego Programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2019 „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej” na realizację zadania pozyskano środki z dotacji w wysokości 34 927,00 zł.

Zadaniem asystenta rodziny jest całościowe wspieranie rodziny wychowującej dzieci, przeżywającej trudności opiekuńczo – wychowawcze, poprzez udzielanie rodzinie pomocy w pokonywaniu bieżących problemów, nabyciu i doskonaleniu umiejętności społecznych oraz zwiększaniu kompetencji rodzicielskich.

Wsparcie asystenta rodziny skierowane jest do rodzin z wieloma problemami, o niskim poziomie rozwoju umiejętności opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, gdzie występuje zagrożenie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Działania asystenta rodziny zmierzają do jej usamodzielnienia bądź odpowiednio wzmocnienia, tak, by możliwe było pozostawienie dzieci w rodzinie biologicznej.

Zadania asystenta rodziny:

- opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
- opracowanie we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej,
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku,
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną,
- sporządzanie na wniosek Sądu opinii o rodzinie.

Uprawnienia i kompetencje asystenta rodziny są następujące:

- pracuje w miejscu zamieszkania rodziny,
- pracuje za zgodą rodziny,
- pracuje z maksymalnie 15 rodzinami,
- liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny prowadzi pracę uzależniona jest od stopnia trudności wykonywanych zadań,
- praca z rodziną jest prowadzona również w przypadku umieszczenia dziecka poza rodziną,
- jest funkcjonariuszem publicznym.

Asystent rodziny nie może prowadzić postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez gminę.

W roku 2019 wsparciem asystenta rodziny objęto łącznie **35 rodzin - 61 osób dorosłych oraz 73 dzieci**, w tym 33 dzieci w wieku do 6 lat i 40 dzieci w wieku od 7 lat do 18 lat, z czego 5 dzieci zagrożonych było umieszczeniem poza rodziną biologiczną. Spośród rodzin, objętych wsparciem asystenta rodziny, 11 rodzin miało ograniczoną władzę rodzicielską i pozostawało pod nadzorem kuratora rodzinnego.

Zestawienie danych opisujących pracę asystentów rodziny w latach 2018 - 2019 zawiera tabela 17.

Tabela 17. Podstawowe statystyki dotyczące prac asystenta rodziny w latach 2018 - 2019

Wyszczególnienie	2018	2019
Liczba rodzin zobowiązanych przez Sąd do pracy z asystentem rodziny	11	9

Liczba rodzin, które korzystały ze wsparcia asystenta rodziny	40	35
w tym rodziny, które miały ograniczoną władzę rodzicielską i pozostawały pod nadzorem kuratora rodzinnego	11	14
Liczba dzieci w rodzinach	89	73
w tym liczba dzieci zagrożonych umieszczeniem poza rodziną biologiczną	14	5
Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył pracę, w tym:	12	11
ze względu na osiągnięcie celów	5	6
ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	4	0
ze względu na brak efektów	2	3
ze względu na zmianę metody pracy	1	2

Liczba rodzin, z którymi asystenci rodziny w tym samym czasie prowadzili pracę, uzależniona była od stopnia trudności wykonywanych zadań, przy czym – jak już wspomniano – liczba wspieranych rodzin nie mogła przekroczyć 15 na jednego asystenta.

Na pozytywną ocenę zasługuje także fakt, iż głównym powodem zakończenia współpracy asystenta rodziny w większości rodzin było **osiągnięcie zamierzonych celów**.

Charakterystykę trudności występujących w latach 2018 - 2019 prezentuje tabela 18.

Tabela 18. Podstawowe trudności w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2018,2019

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	
	2018 r.	2019 r.
Problemy wynikające z postawy rodziców: brak właściwych metod wychowawczych, brak wzorców, brak lub niedostateczne zainteresowanie problemami dziecka i potrzebami rozwojowymi dziecka	32	35
Problemy wynikające z postawy dziecka: zachowania agresywne, negatywizm szkolny, przynależność do destrukcyjnych grup, uzależnienia, bunt nieadekwatny do wieku, konflikty z prawem	14	7
Trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego	21	14
Przemoc w rodzinie	14	12
Nadużywanie alkoholu / uzależnienie	21	16
Bezrobocie	20	14
Niepełnosprawność lub długotrwała choroba	7	8
Rodzina niepełna	13	9

W związku z realizacją działań w ramach ustawy „Za życiem” asystenci rodziny zobowiązani są do wspierania kobiet w ciąży i ich rodzin, w szczególności kobiet w ciąży zagrożonej powikłaniami oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych, rodzin dzieci u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Rodzina objęta wsparciem asystenta rodziny może liczyć na uzyskanie pomocy oraz pokierowanie do właściwych ośrodków (koordynacja działań), świadczących usługi w zakresie przewycięzania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka, wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej, dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej,

Poradnictwo w tym zakresie jest koordynowane przez asystenta rodziny, w oparciu o katalog usług oraz działalność edukacyjno – informacyjną na rzecz rozwiązań wspierających rodzinę.

Liczba rodzin, objętych wsparciem asystenta rodziny z ustawy „Za życiem” w 2019 roku wyniosła 1.

Realizacja zadań określonych w *Ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* przez asystenta rodziny, we współpracy z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, pozwoliła w wielu rodzinach na zachowanie pełnego jej składu poprzez utrzymanie dzieci w rodzinach biologicznych oraz przełożyła się na poprawę funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.

Zgodnie z art. 176 *Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej*, do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja trzyletnich gminnych programów wspierania rodziny. *Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Długoleka na lata 2018-2020 został przyjęty Uchwałą Nr XXXIII/409/18 Rady Gminy Długoleka z dnia 26 stycznia 2018 roku.*

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długolece w 2019 roku w ramach tego programu podejmował działania wobec rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, których celem było zapewnienie wsparcia i pomocy poprzez:

1. Prowadzenie analizy rodzin i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie.
2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.
3. Rozwijanie funkcji opiekuńczo – wychowawczych rodziny,
4. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywaniu już istniejących.
5. Dążenie do reintegracji rodzin.
6. Zapewnienie dostępu do informacji w zakresie rozwiązań wspierających rodziny oraz kobiety w ciąży.

3.7. Piecza zastępcza

Gmina realizuje zadania związane z organizowaniem pomocy dzieciom pozbawionym opieki rodziców, w zakresie współfinansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Obowiązek współfinansowania pieczy zastępczej wynika z art. 191 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z nim gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej wspólnie z powiatem ponosi koszty jego pobytu m.in. w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

W roku 2019 asystent rodziny pracował z 4 rodzinami biologicznymi, z których 14 dzieci było umieszczonych w pieczy zastępczej, z tego 1 dziecko powróciło do rodziny biologicznej, 3 dzieci uzyskało pełnoletność.

Spośród 15 rodzin biologicznych, których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej, 11 rodzin nie podjęło współpracy z asystentem rodziny bądź zaprzestało współpracy, głównie ze względu na złożoność problemów, uzależnienie od alkoholu, niepełnosprawność intelektualną rodzica / rodziców, niezaradność życiową.

W 2019 r. gmina Długołęka zgodnie z obowiązującą ustawą współfinansowała pobyt 26 dzieci w pieczy zastępczej.

Łączny koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej w 2019 roku wynosił **146 392,79 zł**, co stanowiło kwotę większą w porównaniu do 2018 roku (109 973,71 zł).

Tabela 19 Koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej w latach 2018 - 2019

Wyszczególnienie	2018 r.		2019 r.	
	Ilość dzieci	Wydatki	Ilość dzieci	Wydatki
Rodzina zastępcza spokrewniona	9	23 207,20	9	27 860,76 zł
Rodzina zastępcza niezawodowa oraz zawodowa	10	18 587,28	9	25 451,66 zł
Rodzinny Dom Dziecka	1	6 623,06	4	20 525,66 zł
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza	6	61 556,17	4	72 554,71 zł

Wzrost kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej wynika z Zarządzenia Starosty Powiatu Wrocławskiego, według którego w czerwcu 2019 r. uległ zmianie koszt średnich miesięcznych wydatków przyznanych na utrzymanie dziecka w Placówkach Opiekuńczo – Wychowawczych typu Interwencyjnego oraz Socjalizacyjnego w Kątach Wrocławskich, tj:

1. Zarządzenie Nr 51/19 Starosty Powiatu Wrocławskiego z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie zmiany zarządzenia nr 18/19 Starosty Powiatu Wrocławskiego z dnia 12 marca 2019 r. w sprawie ustalenia średniego miesięcznego wydatku przeznaczonego na utrzymanie dziecka w roku 2019, w Placówce Opiekuńczo -Wychowawczej typu Interwencyjnego w Kątach Wrocławskich.
2. Zarządzenie nr 52/19 Starosty Powiatu Wrocławskiego z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie zmiany zarządzenia nr 19/19 Starosty Powiatu Wrocławskiego z dnia 12 marca 2019r. w sprawie ustalenia średniego miesięcznego wydatku przeznaczonego na utrzymanie dziecka w roku 2019, w placówce Opiekuńczo – Wychowawczej typu Socjalizacyjnego nr 1 w Kątach Wrocławskich.

2. Zarządzenie nr 53/19 Starosty Powiatu Wrocławskiego z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie zmiany zarządzenia nr 19/19 Starosty Powiatu Wrocławskiego z dnia 12 marca 2019 r. w sprawie ustalenia średniego miesięcznego wydatku przeznaczonego na utrzymanie dziecka w roku 2019, w placówce Opiekuńczo – Wychowawczej typu Socjalizacyjnego nr 2 w Kątach Wrocławskich.

3.8. Zespół Interdyscyplinarny i działania GOPS w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów z pięciu podmiotów – tj.: pomocy społecznej, Policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, oświaty i ochrony zdrowia – którzy łącząc swoją wiedzę, doświadczenie i umiejętności skutecznie przeciwdziałają przemocy w rodzinie. Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce.

W związku z zakończeniem czteroletniej letniej działalności Zespołu Interdyscyplinarnego - II kadencji, lata 2015-2019 r., na podstawie Uchwały NR VII/112/11 Rady Gminy Długołęka z dnia 21 czerwca 2011 r. w sprawie określania trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania oraz Zarządzeniem Wójta Gminy Długołęka Nr 371/2019 z dnia 12 listopada 2019 r. w sprawie powoływania Zespołu Interdyscyplinarnego powołano Zespół Interdyscyplinarny na czteroletnią kadencję liczoną od dnia 1 grudnia 2019 r.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań przedstawicieli różnych podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie; podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym jak również poza nim dla ofiar i sprawców przemocy w rodzinie;
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach Zespół Interdyscyplinarny tworzy grupy robocze. Do zadań grup roboczych należy w szczególności:

- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie;
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy;
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Zestawienie wskaźników monitorujących pracę *Zespołu Interdyscyplinarnego* prezentuje tabela nr 20.

Tabela 20. Statystyki dotyczące pracy *Zespołu Interdyscyplinarnego* w latach 2017, 2018 i 2019

Wyszczególnienie	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Liczba posiedzeń ZI	5	4	5
Liczba posiedzeń Grup Roboczych	283	266	305
Liczba przekazanych do przewodniczącego ZI formularzy <i>Niebieska Karta</i> cz. „A”,	60	60	87
Ośrodki Pomocy Społecznej	23	29	11
Policję	30	25	73
Oświatę	6	4	1
Ochronę Zdrowia	1	2	0
Liczba wypełnionych formularzy <i>Niebieska Karta</i> „C”	49	43	62
Liczba wypełnionych formularzy <i>Niebieska Karta</i> „D” z udziałem sprawców	41	46	59
Liczba wezwań wysłanych do osób, co do których zachodzi podejrzenie, że są sprawcami przemocy w związku z wszczęciem procedury „NK”	83	83	140
Powiadomienie Komisariatu Policji w Długołęce w związku ze zgłoszeniem występowania przemocy domowej oraz z prośbą o monitorowanie środowiska	67	60	90
Powiadomienie Sądu Rodzinnego i zwrócenie się z prośbą o wgląd w sytuację rodziny, z uwagi na wychowywanie się w tych rodzinach małoletnich dzieci	5	28	21
Liczba zawiadomień do Prokuratury o popełnieniu przestępstwa, w związku ze znęcaniem się nad bliskimi członkami rodziny	2	6	4
Uruchomienie procedury dotyczącej leczenia odwykowego w stosunku do osób, co do których zachodziło podejrzenie, że są sprawcami przemocy	20	15	10

Na podstawie art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym: opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Długołęka na rok 2019, został przyjęty Uchwałą Nr. III/28/18 Rady Gminy Długołęka z dnia 27 grudnia 2018 r. Program był kontynuacją zadań realizowanych w Gminie w zakresie przemocy w rodzinie i stanowił wykaz działań, będących jednocześnie zadaniami własnymi Gminy, jak i zadaniami, które zostały wprowadzone w celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz inicjowania i wspierania działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce w okresie od maja 2019 r. do grudnia 2019 r., realizował projekt: „Rozmawiaj bez przemocy” współfinansowany przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej w ramach Programu Ośłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”. W ramach projektu zrealizowano następujące działania:

1. Działania, których celem było podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie:

a) Kampania informacyjno-edukacyjna na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Celem kampanii była promocja projektu oraz upowszechnienie wśród społeczności lokalnej wiedzy o formach wsparcia dla osób dotkniętych i zagrożonych przemocą w rodzinie. Formy przekazu: plakaty, ulotki, artykuły do gminnej gazety, informacje zamieszczane na fanpage na portalu Facebook, a także na stronach GOPS i Urzędu Gminy Długołęka, został zakupiony roll-up z logiem projektu.

b) Międzygminna Konferencja - Forum profilaktyki i zapobiegania przemocy w rodzinie – konferencja w ramach międzygminnego porozumienia dla mieszkańców trzech gmin: Długołęki, Siechnic, Żórawiny oraz zaproszonych osób, które działają w obszarze przeciwko przemocy w rodzinie, m.in. dyrektorzy szkół, pedagodzy, przedstawiciele społeczności lokalnej tj. radni, sołtysi, członkowie Zespołów Interdyscyplinarnych. Na forum specjaliści poprowadzili wykłady dot. przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w szczególności wobec dzieci. Głównym organizatorem Forum był GOPS w Długołęce. Zaproszeni prelegenci:

1. Renata Durda – kierownik Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”, członkini Zespołu Monitorującego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy Ministrze Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, społeczna doradczyni Rzecznika Praw Dziecka – wykład pt. „Standardy pomocy dziecku w sytuacji rozstania rodziców”.
2. Iwona Waszkiewicz – psychoterapeuta, specjalista terapii osób stosujących przemoc oraz doświadczających przemocy – wykład pt. „Praca z osobą stosującą przemoc, czyli jak działać słowami”.
3. Monika Kurzynoga – doktor nauk społecznych, pedagog, trener, kurator – wykład pt. „Doświadczanie przemocy domowej a funkcjonowanie dziecka w szkole. Symptomy, konsekwencje, przeciwdziałanie”.

c) Warsztat z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny – w ramach cyklu spotkań międzygminnych zgodnie z porozumieniem trzech gmin powiatu wrocławskiego: Długołęki, Siechnicy i Żórawiny. W Długołęce w Urzędzie Gminy odbyło się szkolenie pt. „Praca z rodziną dotkniętą przemocą. Aspekty psychologiczne i prawne”, przeprowadzone przez Arkadiusza Klimczak – Koordynatora Programu Przeciwdziałania Przemocy.

Celem warsztatu było usprawnienie systemu wsparcia rodzin dotkniętych lub zagrożonych przemocą, omówienie psychologicznych zasad prowadzenia rozmowy

z członkami rodzin z problemem przemocy, poznanie praktycznych aspektów procedury „Niebieskie Karty”, poznanie przepisów prawa umożliwiających skuteczne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

d) Konkurs dla dzieci i młodzieży szkolnej pt. „Stwórz historię – mówię NIE przemocy”

Ogłoszenie konkursu z nagrodami, w którym dzieci miały za zadanie sporządzić graficzną lub bajkową opowieść o przeciwstawianiu się przemocy w rodzinie. Konkurs był ogłoszony w szkołach, co dało okazję nauczycielom i wychowawcom do dyskusji o skutkach przemocy w rodzinie, działaniach profilaktycznych. Konkurs był ogłoszony w dwóch kategoriach głównych (z podziałem na kategorie wiekowe): graficzną, w formie komiksu lub tekstową w formie bajki/opowiadania.

2. Działania mające na celu zapobieganie powielaniu złych wzorców rodzinnych i środowiskowych oraz propagowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i metod wychowawczych

a) Spotkania „Odbuduj swoją siłę” dla kobiet doświadczających przemocy, w tym matek z dziećmi.

Podczas 2-godzinnych spotkań, które odbyły się w świetlicach wiejskich w trzech wybranych miejscowościach gminy, zapewniona była opieka animatora dla dzieci, tak by opieka nad dzieckiem nie stanowiła ucieczki przed wprowadzeniem zmian w życie ze sprawcą przemocy. Spotkanie poprowadzili wykwalifikowane osoby w oparciu o dialog motywacyjny. Jest to działanie ukierunkowane na edukację dotyczącą zjawiska przemocy, jego skutków psychologicznych. *Celem spotkań było zwalczanie bezradności wobec przemocy, wymiana informacji i doświadczeń oraz uzyskanie wsparcia emocjonalnego. Uczestnicy grupy wsparcia podzielili się swoimi doświadczeniami, uczuciami, przeżyciami, wątpliwościami, bez obawy przed krytyczną oceną lub radami.*

b) „Akademia aktywnego rodzica” – warsztaty, poradnictwo rodzinne i psychologiczne dla rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą w rodzinie – warsztaty dla mieszkańców gminy Długoleka, rodziców i dzieci odbyły się w 4 świetlicach wiejskich (rekrutacja we współpracy z GOK Długoleka). Było to działanie obejmujące całą rodzinę. Celem było zwiększanie umiejętności porozumiewania się w rodzinie, budowania podmiotowych relacji z dziećmi opartych na szacunku, akceptacji i zrozumieniu. Rodzice mieli okazję uczestniczenia w ćwiczeniach z komunikacji, tak by ich dziecko nie czuło napięcia z powodu konfliktu między rodzicami. Dzieci podczas zajęć aktywnie spędzały czas wolny z rodzicami. Podczas warsztatów była możliwość indywidualnych rozmów z terapeutą rodzinnym. Warsztaty prowadzone przez profesjonalistów stworzyły przede wszystkim okazję do aktywnego, twórczego spędzania czasu. Na zajęcia zakupione zostały materiały oraz gry, które zostały rozdysponowane wśród uczestników warsztatów.

c) Indywidualne spotkania rodzinne „Naucz się ze mną rozmawiać” – warsztaty z rodzicami w miejscu zamieszkania, do których mogły włączyć się dzieci. Działanie skierowane było do rodzin z dziećmi, wobec których nie jest prowadzona procedura „Niebieskiej Karty”, jednak występowało zagrożenie przemocą w rodzinie (konflikty, nieprawidłowe wypełnianie obowiązków opiekuńczo-

wychowawczych względem dzieci). Zakres tematyczny spotkań: nabycie umiejętności komunikacji z członkami rodziny, pozbawionej przemocy, agresji, mających zapewnić poczucie bezpieczeństwa, przynależności, akceptacji oraz zbudowanie relacji opartej na szacunku. Terapeuta zwiększył świadomość rodziców na temat negatywnego wpływu przemocy domowej na rodzinę. Zwrócił szczególną uwagę na rozwiązywanie trudności wychowawczych z dziećmi, które są ofiarami i/lub świadkami przemocy w rodzinie. Każda z rodzin wyposażona została w literaturę oraz gry poprawiające relację między jej członkami.

d) Biblioteka „Przeczytaj mam, tato” – stworzenie działu w Gminnej Bibliotece Publicznej w Długołęce, do którego zostały przekazane pozycje literackie z zakresu podnoszenia kompetencji wychowawczych, umiejętności stawiania granic w rodzicielstwie, przemocy w rodzinie. Zostały również zakupione: książki, bajki terapeutyczne skierowane do dzieci, które w delikatny sposób nawiązują do trudnych tematów (tj. np. „Zły Pan” Gro Dahle & Svein Nyhus). Ponadto GOPS również utworzył na własne potrzeby „Minibiblioteczkę”, w szczególności do wykorzystania w pracy asystentów rodziny.

e) Wykłady dla rodziców „Zrozumieć przemoc” przeprowadzone przez pracownika socjalnego podczas zebrań dla rodziców na terenie trzech szkół z gminy Długołęka. Działanie przy współpracy ze szkołami- zaangażowanie w motywowanie do uczestnictwa w wykładzie. Cel: poznanie, uświadomienie form przemocy wobec dzieci, konsekwencji zachowań przemocowych, skutkach psychologicznych i społecznych, mitach dotyczących stereotypowego myślenia na temat zjawiska przemocy. Zwrócenie uwagi na konieczność zawiadamiania służb społecznych o powzięciu informacji o stosowaniu przemocy w rodzinie.

3. Działania zmierzające do nabycia przez odbiorców projektu umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych:

a) Indywidualne konsultacje dla osób stosujących przemoc w rodzinie, skierowane w szczególności do osób, w których była prowadzona procedura Niebieskiej Karty - pomoc osobom stosującym przemoc, w radzeniu sobie w sytuacjach dużego stresu, kryzysu oraz pomoc w zaprzestaniu stosowania przemocy poprzez edukację. Celem spotkań było uzyskanie przez sprawcę świadomości na temat własnych przemocowych zachowań wobec członków własnej rodziny, nauki umiejętności służących rozwiązywaniu konfliktów bez użycia agresji i konstruktywnego wyrażania uczuć oraz nauki umiejętności partnerskiego układania stosunków w rodzinie.

b) Gminny Dzień Bez Przemocy – kontynuowanie działania rokrocznie organizowanego w szkołach na terenie gminy Długołęka. W 2019 roku wydarzenie odbyło się na terenie szkoły w Brzeziej Łące (ok 340 uczniów). Stworzyło to możliwość dotarcia do szerokiego grona odbiorców – zarówno uczniów jak i grona pedagogicznego. Doświadczenie pokazuje, że jest to bardzo dobra forma przekazu. W ramach dnia były zorganizowane pogadanki dla uczniów na temat przemocy w rodzinie.

4. Sporządzenie Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych w gminie Długołęka, obejmującej problemy społeczne związane m.in. ze stosowaniem przemocy, nadużywaniem alkoholu oraz uzależnieniami oraz postawami społecznymi wobec tych zjawisk. Dane są oparte na podstawie

przeprowadzonych anonimowych ankiet wśród różnych grup społecznych, w tym środowisk zagrożonych przemocą w rodzinie.

Zadania wyznaczone w programie i projekcie „Rozmawiaj bez przemocy” współfinansowane były przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej w ramach Programu Osłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” - kwota dotacji wyniosła 37.000 zł oraz ze środków własnych. Na realizację programu Gmina Długołęka przeznaczyła 18.000 zł.

3.9. Program „Spełnić choć jedno marzenie” – działania na rzecz osób niepełnosprawnych oraz Gminny Klub Senior+ - działania na rzecz osób starych z terenu gminy Długołęka

PROGRAM „SPEŁNIĆ CHOĆ JEDNO MARZENIE” – DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Niepełnosprawność w gminie Długołęka postrzegana jest jako ważna kwestia społeczna. Wychodząc naprzeciw problemom osób z niepełnosprawnością gmina Długołęka – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce realizuje od 2004 r., program „Spełnić choć jedno marzenie”, którego koordynatorem jest pracownik socjalny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Ideą programu jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, poprzez aktywne wspieranie osób z niepełnosprawnością, zależnych i ich opiekunów. Program promuje zintegrowane podejście, oparte na potrzebach człowieka, sankcjonuje zmianę społecznego postrzegania osoby z niepełnosprawnością.

Strategicznym celem programu jest wspieranie działań skierowanych do szerokiego grona odbiorców sprzyjających eliminacji bądź ograniczeniu zjawiska izolacji społecznej i wykluczenia społecznego. Podejmowane działania są odpowiedzią na lokalne potrzeby społeczne i służą osiągnięciu realnych, długofalowych efektów w niwelowaniu barier wykluczenia społecznego w wymiarach: dostępu do kultury, edukacji społecznej, komunikacji społecznej, dostępności wydarzeń sportowych, turystyki, budowania pozytywnego wizerunku społecznego, włączania do uczestnictwa w życiu publicznym, a także zdrowia psychicznego. Podejmowane działania uwzględniają także potrzebę rodzin osób z niepełnosprawnościami w obszarze wsparcia, edukacji, łamania stereotypów społecznych, umożliwienia korzystania z czasu wolnego. Program nakierowany jest na uzyskanie integracji społecznej osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin ze środowiskiem społecznym, na przełamywanie barier, stereotypów i uprzedzeń, pozwala uczestnikom uczyć się, doskonalić i bezpiecznie praktykować w obszarze umiejętności i kompetencji społecznych, poprzez uwolnienie własnych możliwości, wzmocnienie własnych wartości, świadomego korzystania z posiadanego potencjału.

Adresatami programu są także rodzice i opiekunowie tych osób, jak również ludzie dobrej woli oraz instytucje podejmujące działania na rzecz osób niepełnosprawnych z terenu gminy Długołęka.

W okresie od stycznia do grudnia 2019 r. dla uczestników programu prowadzone były **cykliczne zajęcia integracyjno - warsztatowe**.

W programie uczestniczy **47 osób**. Jest on w całości finansowany ze środków **Wójta Gminy Długoleka**. Program realizowany jest przez pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długolece, oraz wolontariuszy, bez których nie byłaby możliwa komunikacja osób, poruszających się na wózkach inwalidzkich.

Tabela 21 Działania zrealizowane w ramach programu „Spełnić choć jedno marzenie” w 2019 r.

Data	Działania
Styczeń 2019 r.	Wyjazd do kina na film „Kogel-Mogel”
Luty 2019 r.	Zabawa walentynkowa
Kwiecień 2019 r.	Warsztaty arteterapeutyczne – ozdoby wielkanocne. Uroczyste śniadanie wielkanocne w restauracji „Borowianka” w Borowej.
Maj 2019 r.	Wycieczka do JuraParku w Krasiejwie. Wyjazd do ogrodu Zoologicznego we Wrocławiu.
Czerwiec 2019 r.	Wycieczka 3 dniowa do Pogorzelic. Warsztaty arteterapeutyczne – z wykorzystaniem darów natury.
Sierpień 2019 r.	Pielgrzymka osób niepełnosprawnych do Henrykowa.
Wrzesień 2019 r.	Udział w Powiatowym Pikniku Osób Niepełnosprawnych w Brzeziej Łące.
Październik 2019 r.	Wyjście do kina Cinema City na film pt.: „Mój przyjaciel pies 2”. warsztaty arteterapeutyczne pt.: święto dyni.
Listopad 2019 r.	Zabawa andrzejkowa w świetlicy wiejskiej w Bykowie. Udział w obchodach Święta Niepodległości.
Grudzień 2019 r.	Warsztaty arteterapeutyczne- ozdoby bożonarodzeniowe w świetlicy wiejskiej w Stępinu. Uroczyste spotkanie wigilijne w restauracji „Borowianka” w Borowej.

GMINNY KLUB SENIOR+ W BYKOWIE – DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB STARYCH Z TERENU GMINY DŁUGOLEKA

W 2019 r. w ramach Programu Wieloletniego Senior+ na lata 2015-2020 został utworzony na terenie gminy Długoleka Klub „Senior+”, który mieści się w pomieszczeniach świetlicy wiejskiej w Bykowie. W Klubie Seniora+ w Bykowie w ramach Programu objętych wsparciem zostało 15 osób. Zadania w ramach Programu finansowane były ze środków własnych gminy w kwocie 6 132,02 zł oraz z dotacji budżetu państwa w kwocie 24 307,21 zł. W ramach pozyskanych środków wyposażyliśmy salę spotkań w telewizor, laptop z oprogramowaniem, lampy antydepresyjne, zakupiliśmy również wyposażenie służące do organizacji zajęć z aktywności ruchowej: rotory, materace, pakiety sensoryczne, kije nordic walking, maty podłogowe, piłki gimnastyczne, a także zestawy do robótek ręcznych, arteterapii czy gry towarzyskie. Podmiotem prowadzącym Klub „Senior+” w Bykowie jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długolece. Gminny Klub Senior+ w Bykowie jest czynny we wtorek, środę i czwartek – od godziny 8.30 do godz. 13.30. Dowóz z i do miejsca zamieszkania na zajęcia Gminnego Klubu Senior+ jest całkowicie bezpłatny dla naszych Seniorów. Uczestnikami Klubu Seniora w Bykowie mogą zostać osoby 60+, bez względu na płeć i

wykształcenie, pełnosprawne oraz niepełnosprawne, nieaktywne zawodowo i zameldowane na terenie gminy Długoleka. Ilość miejsc w Gminnym Klubie Senior+ wynosi 15.

Zadaniem Klubu Seniora jest przede wszystkim aktywizacja i integracja osób powyżej 60 roku życia oraz zapobieganie izolacji i wykluczeniu społecznemu tej grupy osób. Aktywne zagospodarowanie wolnego czasu wspiera tworzenie więzi społecznych. W Klubie Seniora odbywają się zajęcia z aktywności ruchowej tj. gimnastyka, ćwiczenia z wykorzystaniem technik relaksacyjnych, basen, wycieczki plenerowe, nordic walking, jak również wspierające rozwój: treningi pamięci, terapia zajęciowa, warsztaty manualne, „twórczy recykling”, tworzenie biżuterii, warsztaty decoupage, scrapbooking, papieroplastyka, tworzenie świec/ tworzenie mydełek/ las w słoiku. Klub Senior + ma również aktywizuje społecznie poprzez: gry towarzyskie, wycieczki krajoznawczo-turystyczne, zajęcia kulturalno – oświatowe, wyjścia do: kina, teatru, muzeum, na koncert, spotkania okolicznościowe, np.: z okazji Świąt Bożego Narodzenia, Wielkanocy, Bal Seniora, Obchody Międzynarodowego Dnia Seniora, Dzień Kobiet. W ramach edukacji odbywać się będą zajęcia z profilaktyki zdrowotnej, promujące zdrowy styl życia np. poprzez spotkania z dietetykiem, spotkania z lekarzami wybranych specjalności, grupowe zajęcia psychoedukacyjne – interpersonalne, poznawanie nowych technologii.

Wszystkie zajęcia organizowane w Klubie są bezpłatne dla uczestników.

W ramach statutowych zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długolece został utworzony Punkt Konsultacyjny dla Seniora, który jest czynny we wtorki, środy i czwartki w godzinach 8:30 – 13:30. Punkt oferuje bezpłatnie:

- prowadzenie poradnictwa rodzinnego oraz socjalnego dla seniorów,
- współpracę z rodzinami osób starszych w zakresie wspierania w opiece nad osobami starszymi,
- wspieranie i inicjowanie działań zmierzających do utrzymania i zwiększania aktywności osób starszych, w tym promowanie działalności Gminnego Klubu Senior+ w Bykowie.

Tabela 22 Działania zrealizowane w ramach Gminnego Klubu Senior+ w Bykowie w 2019 r.

data	działanie	realizacja
11.12.2019 r. 12.12.2019 r.	Warsztaty psychologiczne, zajęcia integracyjne z psychologiem, zaplanowane 5 godzin zajęć w dwóch blokach po 2,5 godziny. Działanie zrealizowane w całości.	Psycholog Małgorzata Bożyk
05.12.2019 r.	Pogadanka z policjantami na temat współczesnych zagrożeń z jakimi mogą spotkać się seniorzy. Działanie zaplanowane na 1,5 godziny, zostało zrealizowane.	Asp. Rafał Gliga St. Asp. Daniel Maciński
10.12.2019 r.	Prelekcja z prezentacją pt.: „Eliksir młodości, czyli stare marzenia w nowej odsłonie”. Po prezentacji Seniorki mogły zadawać pytania na interesujące je tematy dotyczące zdrowia i profilaktyki prozdrowotnej. Miały możliwość skorzystania z badania pulsoksymetrem.	lek. Maria Klajn specjalista rehabilitacji medycznej

19.12.2019 r.	Działanie socjoterapeutyczne – trening umiejętności społecznych – nawiązywania relacji, rozmowy i podtrzymywania kontaktów, aktywnego słuchania, w czasie spotkanie wigilijnego z zaproszonymi władzami lokalnymi. Zamówienie poczęstunku okolicznościowego, wspólne przygotowywanie uroczystości, nakrywanie do stołu, kolędowanie, integracja.	spec. pracy socjalnej Magdalena Włodarczyk Agnieszka Kondracka
04.12.2019 r. 05.12.2019 r. 18.12.2019 r.	Zajęcia arteterapii – robienie ozdób świątecznych, kartek okolicznościowych, zaproszeń.	
04.12.2019 r. 05.12.2019 r. 10.12.2019 r. 11.12.2019 r. 03.12.2019 r.	Ćwiczenie pamięci – nauka piosenki na otwarcie KS+. Na działanie zaplanowano 2 godziny w 4 blokach po 30 min.	
10.12.2019 r.	Działanie socjoterapeutyczne - Ludoterapia – gry dydaktyczne, mające na celu poprawę koncentracji, szybkości myślenia i podejmowania działania.	
11.12.2019 r.	Działanie socjoterapeutyczne - zajęcia sportowo-rekreacyjne – nordic walking.	
12.12.2019 r.	Działanie socjoterapeutyczne – otwarcie klubu Seniora+, zaproszenie władz lokalnych i powiatowych. Aktywny udział uczestników Klubu Seniora w organizacji działania.	

4. Udzielone świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz świadczenia wychowawcze

4.1. Świadczenia rodzinne

Ustawa o świadczeniach rodzinnych obejmuje następujące rodzaje świadczeń:

- zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy,
- jednorazową zapomogę z tyt. urodzenia się dziecka,
- świadczenie rodzicielskie,
- jednorazową zapomogę z tyt. urodzenia się dziecka z niepełnosprawnością lub z ciąży powikłanej.

W 2019 roku **łącna wartość świadczeń rodzinnych** wyniosła **4 541 213,00 zł**. Wzrost świadczeń o 25%.

Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674,00 zł lub 764,00 zł - gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności. Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie:

- 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5. roku życia,
- 124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5. roku życia do ukończenia 18. roku życia,
- 135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18. roku życia do ukończenia 24. roku życia.

Dodatki do zasiłku rodzinnego:

- z tytułu urodzenia dziecka – jednorazowo 1000,00 zł, na jedno dziecko dla rodzin o miesięcznych dochodach poniżej 1922 zł na osobę,
- z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 400,00 zł/msc,
- z tytułu samotnego wychowania dziecka – 193 zł/msc lub 273,00 zł/msc w sytuacji posiadania orzeczenia o niepełnosprawności przez dziecko,
- z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 95,00 zł/msc,
- z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka – 90,00 zł (do 5 r.ż.), 110,00 zł (pow. 5 r.ż.),
- z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego - 100,00 zł jednorazowo,
- z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – 113,00 (w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła), 69,00 zł (w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się szkoła)

Świadczenie rodzicielskie przysługuje z tytułu urodzenia dziecka, osobom nie mającym prawa do zasiłku macierzyńskiego. Uprawnieni do pobierania tego świadczenia są więc, m.in. bezrobotni, studenci, a także zatrudnieni na podstawie umów cywilnoprawnych nieobjętych dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym. Świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości 1000 zł miesięcznie i jest niezależne od dochodu.

Świadczenia opiekuńcze:

- zasiłek pielęgnacyjny przysługuje: niepełnosprawnemu dziecku; osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 r.ż., jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności; osobie, która ukończyła 75 lat; osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia – 184,42 zł/msc do października 2019 r. a od listopada 2019r. - 215,84 zł/msc,
- Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, które sprawują opiekę nad niepełnosprawnym członkiem rodziny, nie podejmując zatrudnienia, ani innej pracy zarobkowej – 620,00 zł/msc,

— Świadczenie pielęgnacyjne – przysługuje osobom, które nie podejmują lub rezygnują z zatrudniania lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny (jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała nie później, niż do ukończenia 18 r.ż. lub w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 r.ż) – w 2019 roku wynosiło 1583,00 zł miesięcznie.

W tabeli 23 zaprezentowano wartość wypłaconych w 2019 roku świadczeń rodzinnych – na tle 2017 roku i 2018 roku – według głównych grup.

Tabela 23. Wartość udzielonych świadczeń rodzinnych według głównych grup w latach 2017, 2018 i 2019

Wyszczególnienie	2017 r.	2018 r.	2019 r.
I. Zasiłki rodzinne z dodatkami:	1 629 681	1 700 541	1 551 250
1. Zasiłki rodzinne	1 039 155	1 163 611	1 045 505
2. Dodatki do zasiłków rodzinnych	590 526	536 30	505 745
II. Świadczenia opiekuńcze:	1 540 439	1 686 120	2 104 740
1. Zasiłki pielęgnacyjne	510 102	534 412	718 996
2. Świadczenia pielęgnacyjne	977 413	1 111 284	1 330 974
3. Specjalny zasiłek opiekuńczy	23 484	19 940	36 480
4. Zasiłek dla opiekuna*	36 729	20 484	18 290
III. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	236 000	246 000	229 000

*świadczenie będące realizacją wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013 r., sygn. Akt TK akt K 27/13.

Zasiłek rodzinny i dodatki tzw. „złotówka za złotówkę” wypłacane na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w 2019 r. :

- ilość świadczeń - 626
- wartość świadczeń – 41 541,70 zł

Z powyższego zestawienia wynika, że w odniesieniu do roku bezpośrednio poprzedzającego nastąpił spadek wartości świadczeń rodzinnych ale nastąpił wzrost świadczeń opiekuńczych (zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne) o ok. 24%, co związane jest z większą ilością osób z orzeczeniem o niepełnosprawności. **Liczbę udzielonych świadczeń** zawiera tabela 24:

Tabela 24. Liczba udzielonych świadczeń rodzinnych według głównych grup w latach 2017- 2019

Wyszczególnienie	2017	2018	2019
I. Zasiłki rodzinne z dodatkami:	13 201	13 611	12 617
1. Zasiłki rodzinne	9 045	9 745	9 042
2. Dodatki do zasiłków rodzinnych	4 156	3 866	3 575
II. Świadczenia opiekuńcze:	4 158	4 235	4 744
1. Zasiłki pielęgnacyjne	3 334	3 441	3 807
2. Świadczenia pielęgnacyjne	706	757	847
3. Specjalny zasiłek opiekuńczy	46	37	60
1. Zasiłek dla opiekuna	72	39	30
III. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	236	246	229

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Wypłata świadczenia nie jest uzależniona od kryterium dochodowego. Wartość wypłaconych **świadczeń rodzicielskich** w roku 2019 prezentuje tabela 25.

Tabela 25. Świadczenia rodzicielskie w latach 2017 - 2019

Wyszczególnienie	2017	2017	2019
Wartość świadczeń	601 060	655 882	674513
Ilość świadczeń	662	711	729

W 2019 roku w sprawach świadczeń rodzinnych zostało wydanych **1 118 decyzji administracyjnych**.

4.2. Świadczenia „Za życiem”

Jednorazowe świadczenie w wysokości 4.000 zł przyznawane jest z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie stwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Świadczenie przysługuje niezależnie od wysokości dochodu osiąganego przez członka rodziny. Ustawa przewiduje również wsparcie w trakcie ciąży i porodu, opiekę psychologiczną, poradnictwo dotyczące realizacji indywidualnych potrzeb rodziny, opiekę paliatywną i hospicjum poza kolejnością. Z wnioskiem o wypłatę jednorazowe świadczenia „Za życiem” może wystąpić matka, ojciec, a także opiekun prawny albo opiekun faktyczny dziecka. Aby otrzymać świadczenie, matka musi pozostawać pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu oraz mieć zaświadczenie wystawione przez lekarza.

W 2019 roku wypłacono **4** świadczenia „Za życiem”, na łączną kwotę **16 000,00 zł**. W 2018 r. wypłacono 5 świadczenia, na łączną kwotę 20 000,00 zł.

4.3. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Osobą uprawnioną do świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest dziecko, które ma zasądzone od rodzica alimenty, jeżeli ich egzekucja jest bezskuteczna. Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód netto na osobę w rodzinie w roku poprzedzającym okres świadczeniowy nie przekracza 800,00 zł. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w kwocie bieżąco zasądzonych alimentów, ale nie więcej niż po 500,00 zł/m-c. W wyniku wydatkowanych środków na świadczenia z funduszu alimentacyjnego Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce wypłacił 874 świadczeń dla 55 świadczeniobiorców na łączną kwotę 375 740 zł. W porównaniu do roku 2018 kwota wypłaconych świadczeń była niższa o 61 410 zł.

Strukturę wypłaconych świadczeń – w ujęciu wartościowym i ilościowym – na tle 2018 i 2019 roku prezentuje tabela 26:

Tabela 26. Wartość i liczba świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych w latach 2018 i 2019

Wyszczególnienie	Wartość świadczeń (zł)		Liczba świadczeń	
	2018	2019	2018	2019
na osobę uprawnioną w wieku do 18 lat	356 950	325 340	827	743
na osobę uprawnioną w wieku powyżej 18 r.ż.	80 200	50 400	201	131
O g ó ł e m	437 150	375 740	1028	874

Zgodnie z art. 27 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, dłużnik alimentacyjny zobowiązany jest do zwrotu należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wraz z ustawowymi odsetkami.

W 2019 roku łączna wartość kwot zwróconych przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosła 127 000,83 zł (dla porównania w 2018 roku było to 113 437,82 zł). Strukturę w ujęciu wartościowym zestawiono w tabeli nr 27.

Tabela 27. Wartość kwot zwróconych przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w latach 2018 i 2019 według sposobu przekazania kwot

Wyszczególnienie	Kwota (zł)	
	2018	2019
przekazane na dochody budżetu państwa	88 502,15	99 875,86
przekazane na dochody własne gminy wierzyciela	24 935,67	27 124,97
O g ó ł e m	113 437,82	127 000,83

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce prowadzi postępowanie ogółem wobec 130 dłużników.

Listę podjętych działań wobec dłużników alimentacyjnych prezentuje tabela nr 28.

Tabela 28. Informacje na temat działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych latach 2018- 2019

Działania	2018	2019
Przekazywanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczeń majątkowych	5	3
Zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna bądź poszukująca pracy	0	0
Powiadomienie Powiatowego Urzędu Pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	1	1
Wszczęcie postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	5	4
Wydanie decyzji o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	3	2
Przekazywanie do Biura Informacji Gospodarczej informacji o stanie zadłużenia dłużników alimentacyjnych nie dokonujących wpłat do komornika w wymaganej wysokości, w tym dłużników po upływie sześciu	50	45

miesiące od dnia pierwszej wypłaty świadczenia wierzycielce(łowi)		
Złożenie wniosku o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 § 1 kodeksu karnego	2	4

W 2019 roku **liczba wydanych decyzji administracyjnych** odnośnie funduszu alimentacyjnego przez organ właściwy wierzyciela wyniosła **73**.

4.4. Świadczenia wychowawcze „500 plus”

Celem świadczenia wychowawczego „500 plus” jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Organ właściwy realizuje zadania z zakresu świadczenia wychowawczego jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. Świadczenie wychowawcze otrzymują rodzice, opiekunowie prawni lub opiekunowie faktyczni dziecka i wynosi ono 500 zł miesięcznie. Świadczenie przysługuje do ukończenia przez dziecko 18 roku życia. W okresie od 01.01.2019 r. do 30.06.2019 r. świadczenie wychowawcze na drugie i kolejne dziecko przyznawane było niezależnie od wysokości dochodu rodziny. Na pierwsze lub jedyne dziecko rodzice otrzymywali świadczenie po spełnieniu kryterium dochodowego, które wynosiło: 800 zł netto na osobę w rodzinie lub 1.200 zł, jeśli w rodzinie jest wychowywane dziecko niepełnosprawne. Po nowelizacji Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci o pomocy państwa w wychowywaniu od 01.07.2019 r. świadczenie wychowawcze przysługuje każdemu rodzicowi na dziecko do ukończenia 18 roku życia.

O świadczenie wychowawcze mogą się ubiegać również osoby, których członkowie rodziny przebywają poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - w państwach Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, a wyjazd/pobyt ten nie ma charakteru turystycznego, leczniczego lub nie jest związany z podjęciem przez dziecko kształcenia poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. W takich przypadkach gmina przekazuje wniosek wraz z dokumentami marszałkowi województwa w celu jego rozpatrzenia i ustalenia czy nie mają zastosowania unijne przepisy o koordynacji systemu zabezpieczeń społecznych. Ma to na celu uniknięcie niedopuszczalnej w przepisach unijnych sytuacji pobierania przez tę samą osobę podobnych świadczeń w dwóch państwach UE/EOG jednocześnie. Świadczenie wychowawcze nie jest wliczane do dochodu przy ustalaniu prawa do innych świadczeń, m.in. z pomocy społecznej, rodzinnych, z funduszu alimentacyjnego czy stypendiów dla uczniów i studentów. Świadczenie wychowawcze i koszty jego obsługi finansowane są w formie dotacji celowej z budżetu państwa.

W roku 2019 na realizację zadań z zakresu wsparcia rodzin w ramach Programu Rodzina 500+ wykorzystano **36 688 732,69 zł** z tego **36 337 038,07 zł** przeznaczono na wypłatę świadczeń osobom uprawnionym, a **351 694,62 zł** na obsługę zadania. W stosunku do roku 2018 wykonanie było większe o 46,44 %. Zwiększenie to wynika głównie ze zmiany ustawy od 01.07.2019 r. którą rozszerzono uprawnienia na pierwsze i jedyne dziecko w składzie rodziny bez ustalania kryterium dochodu.

Tabela 29. Statystyka świadczeń wychowawczych w 2019 r.

Wyszczególnienie	Wartość
Liczba świadczeń	73 049
Liczba dzieci, na które przysługuje świadczenie wychowawcze	8 657
Liczba świadczeń nienależnie pobranych	71
Kwota odzyskanych świadczeń	27 039,25 zł
Liczba świadczeń w ramach koordynacji	370
Kwota świadczeń wypłaconych w ramach koordynacji	18 3697,70 zł
Kwota wypłaconych świadczeń	36 364 077,32 zł
Koszty obsługi	351694,62 zł
Liczba wniosków	6 655
Liczba decyzji w tym rozstrzygnięć od 01.07.2019 r.	6 672

Całościowy koszt realizacji zadania wyniósł **36 688 732,69 zł**

Analiza wydatkowanych środków oraz efektów rzeczowych wynikających z realizacji zadania 500 plus

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długoleścu analizował efekty realizacji zadań z zakresu wsparcia rodzin w ramach Programu Rodzina 500+, zaobserwowano przez pracowników OPS oraz na podstawie przeprowadzanych wywiadów środowiskowych oraz raportów z pracy asystentów rodzin, że wśród rodzin wychowujących dzieci poprawiła się jakość życia - dzieci mają zabezpieczone podstawowe potrzeby związane z ubiorem, żywnością, edukacją, rozwijaniem zainteresowań. Pracownicy socjalni oraz asystenci rodziny prowadzili działania związane z nauką racjonalnego wydatkowania otrzymywanych świadczeń – zaspokajaniem w pierwszej kolejności niezbędnych potrzeb związanych z opieką i wychowaniem dzieci. Pracownicy GOPS prowadzili działania mające na celu rozpoznawanie potrzeb dzieci w zakresie wyposażenia w pomocy edukacyjne – komputer, dostęp do internetu oraz inne adekwatne do aktywności, wieku czy zainteresowań przejawianych przez dzieci. Rodziny korzystające ze świadczeń wychowawczych rzadziej zgłaszają się po świadczenia w ramach pomocy społecznej, rzadziej doświadczają sytuacji kryzysowych związanych z brakiem środków na pokrycie niezbędnych wydatków. Pracownicy GOPS obserwują wśród rodzin większą systematyczność oraz brak zaległości w pokrywaniu wydatków związanych z utrzymaniem mieszkania. Wprowadzenie nowelizacji Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, spowodowało większe zainteresowanie klientów świadczeniami rodzinnymi (klienci przy jednej wizycie składali także wnioski o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych). Mimo wypłacania świadczenia "Rodzina 500+" w porównaniu z rokiem 2018 obserwuje się większe zainteresowanie rodzin Programem „Posiłek w szkole i w domu”. Wynika to z otworzenia się wielu rodzin na pomoc świadczoną przez GOPS, zmianę stereotypowego myślenia o instytucji pomocowej, a także klienci przy jednej wizycie w OPS rozeznają inne świadczenia przyznawane przez tutejszy GOPS. Ogromny wpływ na zwiększenie ilości przyznanych posiłków ma współpraca ze szkołami, w których prowadzony jest systematyczny

monitoring w zakresie rozpoznawania sytuacji związanych z niedożywieniem wśród dzieci. Pracownicy szkół w przypadku sygnałów zaniedbań w tym obszarze, zgłaszają rodzinę, celem sprawdzenia jej sytuacji.

Wyszczególnienie	2017	2018	2019
Liczba osób korzystających z posiłku	22	21	32

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce prowadził analizy wydatkowanych środków, w szczególności w odniesieniu do celu świadczenia wychowawczego wskazanego w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Kierowano się przy tym poszanowaniem autonomii rodziny, że ewentualna ingerencja w funkcjonowanie danej rodziny, może nastąpić w wyjątkowych sytuacjach, na skutek sygnałów lub informacji przekazanej ze środowiska. Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, w sytuacji gdy w stosunku do osoby pobierającej świadczenie wystąpią wątpliwości dotyczące wydatkowania świadczenia wychowawczego niezgodnie z celem lub jego marnotrawienia, możliwe jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w celu weryfikacji tych wątpliwości. W okresie objętym kontrolą wystąpiły 2 przypadki, w których analiza sytuacji rodziny wskazywała, iż mogło dochodzić do sytuacji marnotrawienia świadczeń wychowawczych. W rodzinach tych zostały przeprowadzone wywiady środowiskowe, na podstawie których ustalono, iż ma miejsce wydatkowanie świadczenia niezgodnie z przeznaczeniem, w związku z czym została dokonana zamiana wypłaty pieniężnej na pomoc w formie rzeczowej. Analiza oraz monitoring sposobu wydatkowania środków systematycznie prowadzone są w odniesieniu do osób objętych świadczeniami z pomocy społecznej, objętych wsparciem asystenta rodziny oraz procedurą „Niebieskie Karty”. Pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej monitorują sytuację rodzin wychowujących dzieci, w tym zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dzieci – żywność, odzież, niezbędne pomoce edukacyjne. Asystenci rodzin w ramach pracy z rodziną o trudnościach opiekuńczo – wychowawczych, prowadzą działania mające na celu nabycie umiejętności racjonalnego gospodarowania budżetem domowym, określania prawidłowej hierarchii potrzeb. Sytuacja w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty” monitorowana jest przez Zespół Interdyscyplinarnej ds. Przeciwdziałania Przemocy, szczególnie w odniesieniu, gdy jedną z przyczyn przemocy jest uzależnienie. W ramach prowadzonej procedury monitorowana jest sytuacja bytowa dzieci, w tym zaniedbań rozumianych jako niezapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka - niezapewnianie dzieciom odpowiedniego odżywiania, odzieży, schronienia w ramach możliwości i zasobów rodziców, w tym otrzymywania świadczeń służących pokryciu wydatków związanych z wychowaniem dziecka. Pracownicy GOPS w rodzinach wychowujących dzieci, korzystających ze świadczeń wychowawczych oraz objętych świadczeniami pomocy społecznej prowadzą edukację w zakresie obowiązków rodziców / opiekunów wynikających z przepisów prawa.

Powyższe działania prowadzone są również w odniesieniu do świadczeń, które rodzina otrzymuje w ramach funduszu alimentacyjnego i świadczeń rodzinnych. W okresie objętym kontrolą nie wystąpiła sytuacja konieczności wstrzymania funduszu alimentacyjnego i świadczeń rodzinnych. W rodzinach objętych świadczeniami pomocy społecznej prowadzone są również działania mające na celu ocenę, czy otrzymywane świadczenia w pełni zaspokajają potrzeby związane z wychowaniem i opieką nad dziećmi. W sytuacji, gdy świadczenia nie wystarczały na zaspokojenie potrzeb, pracownicy socjalni lub asystenci rodziny proponowali działania pomocowe – zasądzenie alimentów, podwyższenie kwot alimentów na rzecz dzieci, świadczenia z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

4.5. Świadczenie „Dobry start”

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu "Dobry start", świadczenie w wysokości 300 zł przysługuje w związku z rozpoczęciem przez dziecko roku szkolnego (jednorazowo). Świadczenie „Dobry start” przysługuje raz w roku na każde dziecko uczące się w szkole do ukończenia 20 lub – w przypadku dzieci niepełnosprawnych – do ukończenia 24 roku życia. Wsparcie z programu „Dobry start” przysługuje wyłącznie dzieciom uczącym się w szkole. Program nie obejmuje dzieci realizujących przygotowanie przedszkolne ani w przedszkolu, ani w tzw. „zerówce” prowadzonej w szkole. Statystykę dotyczącą ilości przyznanego świadczenia „Dobry start” prezentuje tabela nr 30.

Tabela 30. Statystyka świadczeń „Dobry start” 2019 r.

Wyszczególnienie	Wartość
Liczba świadczeń	5116
Liczba dzieci, na które wypłacono świadczenie, w związku z rozpoczęciem roku szkolnego, z tego:	5106
— w szkole podstawowej	3605
— w szkole ponadpodstawowej	740
— w dotychczasowym gimnazjum lub dotychczasowej szkole ponadgimnazjalnej	717
— w szkole artystycznej, w której jest realizowany obowiązek szkolny	22
— w młodzieżowym ośrodku socjoterapii	2
— w specjalnym ośrodku szkolno - wychowawczym	10
— w ośrodku rewalidacyjno - wychowawczym	10
Dotacja otrzymana z budżetu państwa na realizację świadczenia, z tego:	1.584342
Kwota wypłaconych świadczeń	1.532700
Koszty obsługi	26663,65
Liczba wniosków	3834

Podsumowanie oraz potrzeby w zakresie pomocy społecznej

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest prowadzony na bieżąco monitoring problemów społecznych występujących w gminie, a także analiza zasobów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w sferze socjalnej. Ustalono następujące potrzeby mające istotny wpływ na rozwój funkcjonującego systemu pomocy społecznej:

1. W ostatnich latach stale wzrasta liczba osób, którym świadczone są usługi opiekuńcze. Odbiorcami usług są osoby, starsze, chore, niepełnosprawne, biologicznie samotne lub pozostające w rodzinach, które nie mogą zapewnić wystarczającej opieki najbliższej osobie. Dlatego istotne jest zapewnienie rozwoju środowiskowej opieki osobom zależnym i tracącym samodzielność z powodu stanu zdrowia i/lub wieku poprzez zwiększenie zakresu usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, utrzymujących osobę jak najdłużej w jej naturalnym środowisku.
2. Dostosowanie standardów w zakresie liczby mieszkańców lub odpowiednio osób / rodzin, z którymi pracuje pracownik socjalny, do obowiązujących wymogów, z uwzględnieniem zróżnicowania poziomu rozwoju gospodarczego poszczególnych miejscowości gminy.
3. Identyfikacja potrzeb, projektowanie i rozwijanie usług społecznych, w szczególności dotyczących obszarów opiekuńczo – wychowawczych, przemocy w rodzinie, usług opiekuńczych, organizacji opieki dziennej i całodobowej dla osób starszych, chorych i niepełnosprawnych.
4. Sukcesywne doskonalenie jakości świadczonych usług przez pracowników, w szczególności przez pracowników socjalnych i asystentów rodzin, z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb odbiorców tych usług, w kontekście istniejących kwestii społecznych.
5. Utworzenie mieszkania chronionego – prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej mieszkanie chronione to lokal mieszkalny, którego warunki mają za zadanie przygotować osoby w nim mieszkające do prowadzenia samodzielnego życia, uczestnictwa w życiu społecznym i ułatwić integrację społeczną. Przygotowaniem tym zajmują się specjaliści z różnych dziedzin: pracownik socjalny, psycholog, terapeuta, asystent osoby niepełnosprawnej, opiekun.
6. Stałe doskonalenie zawodowe pracowników, w tym superwizja pracy socjalnej, mające na celu utrzymanie wysokiego poziomu świadczonych usług i wzmacnianie kompetencji zawodowych, udzielanie wsparcia, poszukiwanie źródeł trudności w pracy i możliwości ich pokonania
7. Poprawa bazy lokalowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, w zakresie warunków i bezpieczeństwa pracy oraz jakości świadczonych usług pomocy społecznej oraz zadań zleconych (świadczenia rodzinne, świadczenia wychowawcze, Dobry start).

Długoleka, dnia 30.03.2019 r.

Opracowanie: Katarzyna Mądrecka

ZASTĘPCA KIEROWNIKA
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Długolece

Katarzyna Mądrecka

Spis tabel

Tabela 1. Wielkość zatrudnienia w GOPS Długołęka w latach 2017, 2018 i 2019	4
Tabela 2 Wykonanie wydatków Gminnego Ośrodka Pomocy w Długołęce w 2019 roku	5
Tabela 3 Przyznane świadczenia w ramach zadań zleconych i zadań własnych w 2017, 2018 i 2019 roku.....	11
Tabela 4 Pomoc w formie pracy socjalnej w latach 2017, 2018 i 2019	12
Tabela 5 Liczba kontraktów socjalnych i osób nimi objętych w latach 2017, 2018 i 2019	12
Tabela 6 Lista powodów przyznanej pomocy społecznej w latach 2017, 2018 i 2019	13
Tabela 7 Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2019 r.	14
Tabela 8 Świadczenia przyznane w postaci <i>zasiłków stałych</i> w latach 2017, 2018 i 2019	15
Tabela 9 Świadczenia przyznane w postaci <i>zasiłków okresowych</i> w latach 2017, 2018 i 2019	16
Tabela 10 Przyznane zasiłki okresowe według powodów ich przyznawania w latach 2017, 2018 i 2019	16
Tabela 11 Świadczenia przyznane w postaci <i>usług opiekuńczych</i> w latach 2017, 2018 i 2019.....	17
Tabela 12 Świadczenia przyznane w postaci <i>innych zasiłków celowych i w naturze</i> w latach 2017, 2018 i 2019.....	18
Tabela 13 Liczba rodzin i osób korzystających z zasiłku celowego na żywność w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” w latach 2017, 2018 i 2019	21
Tabela 14 Świadczenia przyznane w postaci <i>posiłków</i> w latach 2017, 2018 i 2019.....	21
Tabela 15. Liczba rodzin objętych pracą socjalną w 2019 r. według poszczególnych kategorii efektów pracy.....	23
Tabela 16. Liczba zrealizowanych wniosków dotyczących Karty Dużej Rodziny w 2016, 2017 i 2018 roku.....	27
Tabela 17. Podstawowe statystyki dotyczące pracy asystenta rodziny w latach 2018 - 2019	31
Tabela 18. Podstawowe trudności w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2018,2019.....	32
Tabela 19 Koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej w latach 2018 - 2019.....	34
Tabela 20. Statystyki dotyczące pracy Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2017, 2018 i 2019	36
Tabela 21 Działania zrealizowane w ramach programu „Spełnić choć jedno marzenie” w 2019 r.	41
Tabela 22 Działania zrealizowane w ramach Gminnego Klubu Senior+ w Bykowie w 2019 r.	42
Tabela 23. Wartość udzielonych świadczeń rodzinnych według głównych grup w latach 2017, 2018 i 2019	45
Tabela 24. Liczba udzielonych świadczeń rodzinnych według głównych grup w latach 2017- 2019..	45
Tabela 25. Świadczenia rodzicielskie w latach 2017 - 2019.....	46

Tabela 26. Wartość i liczba świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych w latach 2018 i 2019	47
Tabela 27. Wartość kwot zwróconych przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w latach 2018 i 2019 według sposobu przekazania kwot	47
Tabela 28. Informacje na temat działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych latach 2018- 2019.....	47
Tabela 29. Statystyka świadczeń wychowawczych w 2019 r.	49
Tabela 30. Statystyka świadczeń „Dobry start” 2019 r.	51

Spis rysunków

Rysunek 1 Powody przyznanej pomocy społecznej w latach 2018 i 2019	13
Rysunek 2 Wartość świadczeń przyznanych w ramach zadań własnych w latach 2018 i 2019	15
Rysunek 3 Wartość świadczeń udzielonych w ramach zasiłków okresowych w latach 2018 i 2019	16
Rysunek 4 odpłatność gminy za DPS w latach 2017, 2018 i 2019	19